

ABONAMENTUL
 Anual . . . 28 Cor.
 Semestrial . . . 14
 Trimestrial . . . 2-40
 Num. de Duminică
 pe un an . . . 5 Cor.
 Pentru România și
 America . . . 10 Cor.
 Num. de zi pentru Ro-
 mania și străinătate pe
 un an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și ADMINISTRATIA
 Deák Ferencz-utca 20,
 INSERȚIUNILE
 se primesc la admnistr-
 trație.
 Multumite publice și Loc de
 schis costă fiecare ztr 20 fl.
 Manuscripte nu se ina
 polază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 302.

Anul XIV.

NUMĂR POPORAL

Nr. 23

Ca să nu ajungă în mâni valahe.

De Vasile Goldiș.

Încă în anul trecut un jurnalist ungar din Budapesta, cu numele Habár Mihály, scris o cârtică despre pretensele furturi hojii ale guvernului Wekerle-Kossuth.

În cârtica aceasta se spun lucrurile cele mai grozave despre domnii miniștri. Că Kossuth Ferencz a făcut fratelui său Kossuth Lajos din Italia un câștig de 1 milion și jumătate, bine înțeles în paguba țării noastre. Că Wekerle a dat sute de mii unui neam al său din visteria statului. Că tot Wekerle a cumpărat din banii țării 730 mii de coroane moșia lui Makray László din comitatul Hunedorii, care moșie era vrednică mai mult, decât vre-o 230 mii coroane. Și multe de acestea.

Guvernul Wekerle i-a făcut lui Habár Mihály proces și tribunalul din Budapesta este chemat să le facă dreptate fostilor miniștri.

Până acum tribunalul a desbătut învinuiri ce i s'au adus fostului ministru președinte, Wekerle Sándor, șvab de naștere.

În decursul acestui proces, fostul ministru președinte a făcut unele declarații de colosală importanță pentru popoarele nemăghiare ale acestei țări.

Când a fost vorba că guvernul Wekerle

a cumpărat moșia contesei Vander Osten din Poieni (comitatul Căraș-Severin) cu prețul de 4 și 1/2 milioane de coroane, o moșie care nu plătește mai mult de vre-o 100 mii coroane, fostul ministru-președinte, bărbatul de încredere al Majestății Sale, șvabul renegat, a declarat cu o francheță izbitoare, că da, a făcut multe cumpărături în comitatul Căraș Severin și în comitatul Hunedorii, deoarece în aceste comitate dânsul a înfiat o politică de naționalități în stil mare.

Oare ce a înțeles Wekerle supt politica de naționalități în stil mare? Ni-o spune tot dânsul în acelaș proces.

A venit la rînd afacerea cu moșia din comitatul Hunedorii a lui Makray László. Boierul Makray László adevărat ajunsese plin de datorii și tribunalele din Hunedoara, Deva și Ilia-Murășului au fost silit să scoată la licitație moșia boierului. Pământurile au fost cumpărate cu 232.000 coroane de un individ din Budapesta, care voia să le parceleze locuitorilor din preajma moșiei, cari — din întâmplare — sânt toți români.

Cineva a intervenit atunci la ministrul Wekerle și acum ce se întâmplă? Înainte de toate ministrul nimicește licitația, apoi plătește datoriile lui Makray László în suma de 300 mii de cor. și în urmă cumpără aceeaș moșie a lui Makray din mână liberă cu 730 mii de coroane.

În apărarea sa față de acuzele acestea ale jurnalistului Habár Mihály, fostul mini-

stru-președinte, Alexandru Wekerle a zis că da, guvernul a cumpărat moșia lui Makray László din Hunedoara, deoarece altfel acelea pământuri ar fi ajuns în mâni valahe.

Cuvintele acestea trebuie să le fixăm. Sânt absolut cu sângele rece. Cum vedeți, șirele mele de față nu sânt aprinse de focul națiunii, al durerii ori al însuflețirii. Stau rece, căci nu sânt surprins. Eu știam de mult lucrul acesta și acum am satisfacția că pentru convingerea mea, am prins cea mai clasică dovadă din gura unui ministru-președinte al țării-ungurești.

Auziți, români? Pentru țara ungurească, pentru țara noastră, căci care să fie țara noastră, dacă nu este aceasta, în care trăim, pe care o apărăm cu sângele nostru, pe care o ținem cu banii noștri, — pentru țara-ungurească este primejdie, dacă vre-o moșie ajunge în mâni valahe.

Fostul cap al guvernului Majestății Sale declară înaintea tribunalului, că a trebuit să cumpere moșia unui boier, cu preț de cinci ori mai mare, căci altfel aceia moșie ajungea în mâni valahe.

Și acum cinci ani groful Andrassy, unul dintre miniștri lui Wekerle, declama în parlamentul ungar, că dânsul și întreg guvernul iubește poporul român, numai pe »agitatori«, adică pe noi, conducătorii poporului românesc, voiește să ne nimicească.

Moșia boierului Makray din Hunedoara însă nu am voit să o cumpărăm noi, agi-

Povestea holdelor.

De Virgil Caraiivan.

Într-o dimineață am eșit afară la câmp. Soarele abia răsărise. M'am dus departe pe un drum de țară, până acolo unde nu se mai aude șoaptele orașului, unde câmpia liniștită se desfășoară așa de frumoasă înaintea mea, cu holdele și dumbrăvile încântătoare. Acolo se arată natura în toată măreția ei, senină, curată, strălucind de decorul artificial al vremilor noastre de imitații scarbe, în care sufletul omului se ofilește, îmbrăcat în haina convenționalismului modern.

Nu știu de ce, dar alergam ca un copil prin țărba plină de rouă, întindeam voios brațele înainte, par'că volam să cuprind ceva ce nu vedeam, așa îi voit să îmbrățișez întreaga câmpie, atât de dragă îmi era în clipa aceea. De nulle ori ridicam așa capul și trăgeam în plept cu sepe aerul răcoros și proaspăt al dimineții; apoi de odată cădeam pe gânduri și ascultam nemșcat, cu atenție, șoaptele tainice ce veneau aduse de freacăta lanurilor, par'că doream să înțeleg limba misterioasă a șoaptelor; alte ori mă uitam cu ochii pierduți în zarea depărtată, urmărind câte o pasăre în zbor, ce se pierdea, călătoare, neobosită, tăind văzduhul cu aripioarele ei grăbite.

Ce frumoase sânt câmpiile noastre și cum strălucesc de înviorare și sănătate!

Soarele se urcă pe cer, volos, ca un împărat victorios, împrăștiind raze aprinse, calde, moleșitoare, care dau o strălucire deosebită holdelor aurii, lanurile de grâu se întind la infinit cât

poși cuprînde cu ochiul. Spicele bogate se leagănă încelșor, se lovesc unele de altele, se îmbrățișează; apoi în depărtare par una, o mare galbenă fără sfârșit, care se frământă, face valuri, e cuprinsă de neliniște.

Stau la umbra unui ulm singuratec, stau și privesc recolta îmbelșugată. Mă uit necălit peste întinderea nemărginită a câmpurilor tăcute, și deodată colo, departe în mijlocul lanului, apare din frământarea valurilor ce cuprind viața omenească, apare o fecioară voloasă, nespus de mândră, cu o cunună de spice galbene în părul ei de aur, cu ochii albaștri, dulșori, blânzi, din cari se revarsă o nesfârșită bunătațe. Ea poartă în mână un mănunchi de spice alese, pieptul ei împodobit cu un buchet de flori de câmp saltă ușor sub răsufierea aprinsă, corpul ei în forme pline se înmăldie în mers, ca și lanurile prin care trece triumfal.

E Speranța, domnița câmpurilor și a fericirii omenești și din toate părțile lumii, de pe toate plaiurile privesc la dânsa ochi lacomi, rugători, plini de lacrimi și de suferințe, în cari sânt zurgăvile amarurile vieții pământești. Nimic nu este mai întăritor pentru inima omenească, ca balzumul binefăcător al speranței!

Ea merge legănându-și corpul în salturi ușoare, gingașe, prin lanurile bogate, dispăre sub ele și răsare în altă parte mult mai frumoasă, mai plină de farmec, gonind urtului și grijiile ce stăpănesc lumea.

Ca o zeiță a timpurilor antice, suride măreț, stăpânit, rece, apoi apleacă bărbia pe sânul ei bogat și pășește mândru înainte, împrăștiind raze

aducătoare de noroc și bucurie, din ochi ei dumnezeiești. O Speranță dulce! Căți nu te preamăresc în clipa asta, căți n'au aruncat la picioarele tale tot ce au agonisit, toată munca, tot cu ce i a hărăzit soarta!

Și cu suflete înfrigurate de nesiguranța zilei de mâine, așteaptă să se desfășoare rostul vremii, să-și vadă visurile luând ființă. Auzi tu un murmur dulos de glasuri? Sânt glasurile ce te cheamă în rugăciunile lor, se închină ție, domniță aleasă a câmpurilor. Alții privesc cu nădejde în frumoșii ții ochi albaștri, cu cari mângăi durerile lumii, se uită spre cerul senin, așteptând bucuria viitoare, care va aduce lumină în sufletele lor întunecate de griji multe.

Coboară-ți în jos, ochii tăi fermecători și binecuvintează holdele întinse, păzește-le de ruina ce amenință să se întindă, ca un lăptos de moarte asupra lor, copilă aleasă a lui Dumnezeu.

Tu treci însă nepăsătoare, te rotești gângurînd ca o porumbiță prin lanurile bogate, părul tău ca aurul se înfrățește cu spicele învalte, și pe urmă te pierzi încelșor, fără griji, lăsând în urma ta o dungă aurie de lumină, zeiță, ce presari bucuria și voia cea bună în calea ta.

Dar iată că de odată la un semn pornit dela Dumnezeu cel a tot puternic, se face un întunec grozav pe pământul plin de lumină și fericire. Incepe furtuna; ea răscolește sufletul omenească, răscolește noului, potopul se revarsă în valuri cumplites, smulge din rădăcină recolta bogată, distruge viața și grîndina nemiloasă în-

tatorii, ci au voit să o cumpere țărani români. Acum fostul cap al guvernului și tovarășul grofului Andrassy a dovedit nu se poate mai limpede, cum iubește guvernul ungarasc pe poporul român.

Eram de față într'o ședință a camerei ungare, când un deputat ungar din părțile ardeleni, *ales în mare parte de români*, a arătat, că în unele părți ale Ardealului românii sporesc, se îmbogățesc și că astfel primejdiesc Statul ungar. Și întreg parlamentul s'a arătat foarte îngrijorat de lucrul acesta, miniștrii dădeau din cap și arătau pe față consimțirea lor cu durerea deputatului pentru înaintarea românilor.

La alegeri guvernul cere voturile românilor și notarii le spun românilor să țină cu guvernul, căci numai guvernul voiește și le poate face bine, iar un fost ministru-președinte, adevărat capul guvernului spune în fața lumii, că a trebuit să cumpere amar de scump o moșie, ca ea nu cumva să ajungă în mâinile țărănilor români. Așa iubește guvernul pe români.

Și voi, români nefericiți, cari v-ați vândut sufletul pentru banii lui Iuda, voi cei prostiți de făgăduielile notarășilor, ce veți zice acum? Și voi, suflete pierdute, cari pentru mandatul de deputat ați vândut neamul nostru românesc și v-ați făcut lingăii guvernului acestei nefericite țări, veți avea oare acum bărbăția să interpelați pe stăpânul vostru, groful Khuen-Héderváry, că oare el cum voiește să iubească pe poporul românesc și este ori ba gata să de-a moșia lui Makray László țărănilor români, cărora li s'a convenit și cari au voit să o cumpere?

Să vă auzim glasul, ca să vă cunoaștem stăpânul. Iar dacă veți tăcea, veți mărturisi tăcând, că vai și stăpânul vostru tocmai așa iubește poporul românesc, cum l-a iubit groful cel negru și Wekerle, șvabul renegat.

Un triumf al Aromâni'or. Din Constantinopole se telegrafiază: În lipsa deputaților greci, Camera a votat restul proiectului care privește bisericile din Macedonia.

În urma cererii deputatului aromân, Di Mișea, Camera a șters din proiect articolul 3 care spunea că cererile populațiilor afară de greci și bulgari cari ar fi refuzate de patriarhat sau exarhat, trebuie luate în considerație numai când sânt iscălite de toți locuitorii.

Conflictul greco român și iudanii din România. Conflictul cu Grecia a dat prilej presei cușer să își arate și ea patriotismul. Nimic mai interesant decât a vedea cum ziarurile ovrești protestează în contra »bandiților greci«, cari au atacat vaporul »Impăratul Tralan«. E o frazeologie, care ascunde atâta viclenie, atâta răutate de suflet și atât interes personal. »Noi evreii nu adunăm parale în țară, ca să ne întoarcem cu bogății în Grecia, dupăcum fac Grecii. Noi nu băjocurim drapelul țării, noi stăim în țară și contribuim la apărarea ei. Acum vor înțelege stăpânitorii noștri că numai evreii sânt prietenii românilor«. Așa scriu gazetele ovrești. Și — ce e mai mult — cer să se ia măsuri în contra tuturor grecilor din țară. Știți de ce? Partea cea mai mare a grecilor sânt negustori. Ne putem închipui cum ar jubila fiul lui Izrael, văzându-se singur, fără concurența negustorilor greci, cu cari de altfel nu trăiesc în relații bune. Că ori fi având sau nu dreptate în ce privește represaliile față de greci, e altă chestie. Pe noi ne interesează spiritul de care sânt inspirate aceste articole. Cum iubesc ovreii pe români o știe o lume. Totuși spre a arăta felul cum gazetarii evrei îi judecă pe oamenii politici, din mila cărora trăiesc, cred că trebuie relevată următoarea afirmație a unui gazetar evreu, afirmație pe care o publică într'o revistă politică din țară. Aceasta e mărturisirea sinceră a credinței gazetarului evreu. Și bărbații politici din România n'ar trebui s'o treacă cu vederea:

»Sânt aici bărbați politici cu cari, dacă vrei să trăiești bine, cel mai sigur mijloc este să le fi adversar. Când ești cu dânșii, sânt mișei. Când ești în contra lor sânt lași!«

Așa cugetă gazetarul evreu, care știe așa de bine să se gudure pe lângă cei mari, care știe așa de bine să stoarcă, supț diferite pretexte sume frumoase dela bărbații politici și de pe la ministerele din România. Dar, nu-i vorba, cine-l tolerează, merită să i albă.

Scrisori din București

Subiecte de vară. — Cine încearcă pe basarabeni? — Modernismul în trunirile dela Galați și Craiova. — în lumea oficială.

București.

După săptămânile ploioase, cari au ravagiile lor, cu nenorociri și inundații de jos ale țării, au venit iarăși zile calde, care aprinde văzduhul și înmăsură de pe bulevardele capitalei. Boerii la băi. Mulți dintre tinerii cari dispun timp liber, se gândesc cum ar face și câțiva timp la cursurile de vară dela

Un semn al vremii: De astădată cu altitudine pronunțată în contra dă și a mai debitat anostele glume rădădresa celor cari în aceste cursuri. Aștărire fericită aceia pe care a luat-o d a invita pe profesorii, cari politiceșteriferitelor partide, să țină cursuri la fericită achiziție este acela a d-lui A. care, deși până mai deunăzi adversar școlai d lui Iorga, s'a convins că care duce spre mântuire este școala urmă.

Au venit zilele călduroase. Campania e în repaos. Și deci e foarte natural ca subiecte să bântue în redacțiile ziarelor. Ici colo câte o împunsătură, câte-o alcioasă la adresa adversarului, care, cele mai multe ori nici nu răspunde. Dar ovreștii *Programul*, *Egalitatea* și *Carait* sânt în plină campanie. Discușii șani al dlui ministru Orleanu, care a elementul românesc trebuie să cucerească tria și comerțul din țară, le dă și acum

Dacă partea politică lipsește din ziareștene, în schimb vara este timpul că în discușile chestiile culturale și literare atmosferă așa de frumoasă și de prietore minte și suflet. Acum se fac dăruie asupra cărților apărute în decursul anului lbucnesc luptele de principii și teorii. zent ce pasionează mai mult pe iubitor ratură este răspunsul, pe care-l va d Gârleanu d-nei Izabela Sadoveanu, care recent articol a încercat să reducă la zetaatea literară a acestui scriitor. Acum chestia activității extra-școlare a dascălilor se fac propuneri în ce privește activizabisericească a preoților. Și aceste chesti menite a da subiecte »de vară« gazetarii

groapă în pământ ultimile rămășițe ale bucuriei omenești.

Aiunci răsare peste câmpiile pustii, peste lanurile moarte, o altă stăpână, ce înfige adânc ghiarele sale crude în sufletul omeneșc. E Desnădejdea, cu chipul ei hidor și uscat, chinul de neliniște, cu ochii răătăcitori și bolnavi ca de friguri, cu pașii șovăitori, nesguri. Ea poartă în sufletul ei negru toată nefericirea lumii supț halna ei cernită se ascunde bucuria neprihănită a celor ce-au visat alte vremuri.

Pământul sărăcit de podoabele-i firești nu mai surâde ca altădată, și nimic nu mai răsfăță viața aici, în făgașul cumplitelor dureri ce frământă mulțimea.

Se aud vaete înădușite, plângătoare, colo, departe în fund, un murmur surd și guri ce blestemă amar, apoi inima omenească învinsă se pleacă supț povara nemiloasă a soartei, lovită greu de suferințele hotărâte în mod nemilos de către Cel-de-sus. Numai apele spumegânde, cu valurile lor turburi și adânci, duc bogăția și nădejdea trecătoare a omului, departe, pe alte țări murl, aruncându-le în prăpastia uitării.

Mă întorc spre oraș; sufletul meu e chinuit de grijă. Mă gândesc acasă la ai mei, la părinți, la rudele, la prieteni, la toată lumea de pe platurile acelea depărtate din Moldova mea cea frumoasă; și mi-se strânge inima de durere, mă înfioară gândul dezastrului.

Aștept veste de acasă, aștept un răspuns pe care nu îndrăznesc să-i cer; mi-l va spune desigur cineva și vorba ucigătoare care îmi va

sdrobi speranțele, se va înfige în inima mea ca o săgeată otrăvită.

Un dezastru al holdelor, ruina unul an e pentru mine încă o nădejde spuiberată, viața mea independentă pierdută. Mă aruncă din nou în fărântarea acestei lumi viclene, unde sufletul curat lubind peste orice adevărul și dreptatea, e înlăturat adeseori pentru dorințele deșarte și fascinătoare ale vieții plăcute, care e atât de prețuită în societatea noastră modernă.

Totuși, gândul, acest far luminos al omului, întărește resemnarea, și orele de restriște cari vin peste viața noastră ca un vârtej năvalnic, se duc pe pustii, rămânând în urma lor calmul și liniștea ce aduc sfaturi cuminți și folositoare.

Asemenea mării imense ale cărei valuri furioase și întărate acolo în mijlocul ei, se zbat într'o muncă cumplită, chinuite de furtuna fără odihnă, și din toată frământarea aceea din mijlocul mării, abia dacă ajung la șerm câteva valuri ușoare, dulci stăpânite, — tot astfel și sufletul omeneșc chinuit, luptându-se cu el însuși în pieptul omului, într'o stăruire supremă, într'o luptă grea, ascunsă, această luptă se arată în afară adeseori numai printr'o privire dureroasă, întunecată, alteleori zămbitoare și tristă, molcomă ca și suferința însăși.

Sânt clipe tragice de fiecare zi, prin care trece sufletul nostru și fiecare clipă își lasă urma neștersă, în amintirea zilelor trăite în lumea încunjurătoare ingrătă, care de cele mai multeori nu știe să prețuiască avânturile nobile, nu vrea să înțeleagă și să aprecieze eternele frumuseți și adevăruri ce se ivesc așa de rar în această lume, vândută banului și intereselor meschine.

Merg gânditor pe supț aleele frumoase privind ca printr'o ceață șiragul nesfârșituri. Mă opesc la bufetul dela șosea la muzica. Ascult niște cântece vesele. Perment uit toate nemulțumirile; muzica are de a ne răpi din lumea comună, ea clipă valul uitării peste viața trăită și dilitate gândului să reimprospeteze înșăvisuri pierdute.

Legenda Dedițelului

Încă dela începutul lui Februarie, pe căpada prinde să-și mai scadă din puteri și primăvăratec prinde a ride pe cerul de mabastu ca un om scăpat din grele chinuri, ce auzi țigancele strigând:

»Hai dedițel, dedițel! Dedițel albi! dedițel conită!«

Și vezi micl mănunchiuri verzi, cu un alb, înfășurat între două trel frunzișoare.

Și astea par'că-ți înveselește inima, și dejde că nu mai e mult și zăpada care ternut pe urma goliciunei toamnei, lădșicâmpului puterea de-a se împodobi în floare.

Și într'o zi de iarnă, pe când stresă rau, — și soarele trecea prin grămezile de alb ca luntraș printre pustii ostroave ulița noastră strigând dedițel.

Mie îmi erau dragi mult florile albe, îmi dădeu înlăpărire unor copii născuți vreme și de care nu poți avea decât

...cari abia așteaptă apropierea zilelor de
...cedu.

Veștile sosite din Basarabia sânt foarte triste. Prezentul de redeșteptare de acum câțiva ani a început cu totul, grație activității anti-românești a episcopului Ciciagof, care întreprinde o adevărată goană în contra preoților moldoveni, cari sânt din România zăreți și reviste. Acest Ciciagof, după cum s'a dovedit în timpul din urmă pe conștiința sa o sumă de fapte veroase, nu s'a stea în fruntea unei eparhii. Intre altele se afirmă că el și-ar fi otrăvit soția, spre a putea scăpa de ea și a se călugări, având în minte să va fi curând înaintat la rangul de episcop, ceea ce s'a și întâmplat. Acum în urmă cu mai nouă ispravă a acestui demon îmbrăcat în haină preoțească este esoperarea izgonirii călătorilor români din Basarabia și confiscarea cărilor. Totdeauna el a cerut poliției să sugereze asupra preoților români și să la mănușească în contra tuturor acelor, despre cari se va vedea că citesc cărți, reviste, sau ziare românești.

În chipul acesta Ciciagof crede că va putea să înalțe în timpul cel mai scurt Basarabia românească, spre mărirea și înălțarea lui în fața pralavnicilor lui compatrioți.

Modernismul a început să câștige teren și în România. O societate pentru propagarea culturii moderne în România s'a înființat la Iași de câteva luni. Era și firesc să se înființeze și această societate. Dar la Iași a fost renunțat cerc al *Junimei*, și la Iași scrie dl. Sanlie-Steuerman-Rodion, iar acum în urmă a't star al neamului lui Izrail, Mostovici-Toma. Acest jidan. Se pare a fi un om sincer căci și-a luat ca pseudonim numele celui necredincios între apostoli.

Societatea modernistă din Iași nu are nici un regulament, nici membri ei, literați și artiști de nume în mare parte, se adună în fiecare săptămână odată și în aplauzele unei admirații și aprobări. Și citesc lucrările menite ale face nu-tele. Acum această societate — des-și nu are nici un regulament — anunță că va suspenda ședințele. Și vede din cauza surmenajului intelectual al membrilor.

Ba nu zău, dar nu sântem prea pretențioși, și la sate domnește încă în multe părți întu-ritul, să ne gândim la propagarea culturii moderne?

Mama locmal atunci căreia niște rufe la fe-ștră, eu stam și mă uitam la ea, și li puneam în ac. Cum auzii, îi și zisei:

— Auzi mamă, dediței, de acum se împrimă-rează iar.

— Mal vrea, grăi ea, până la desprimăvărare: el de-abia am intrat în postul mare.

— Da mamă, o întreabai eu, oare dediței din-țor îi făcuți?

— Apoi dediței, răspuse dânsa ls și el din-țor de boier.

— Ii mamă, spune mi și mie.

— Să și-o spun. Hm, da am uitat o. Stai să-ți o amintesc.

Și mama se uită afară pe fereastră și începu: A fost un fecior de om bogat și tare frumos și tare, iar părinții lui îl pierdeau din ochi de drag le era.

Da băiatul nu prea băgă de seamă toate astea, și de unde până unde auzise că este o fân-țană undeva a zmeilor, și cum bea din ea, se făcea un fat-frumos, ori se face o floare. Și se gândi să plece într'acolo.

Și cum să spuie părinților hotărârea asta? Și în cele din urmă, într'o zi, căzu în genunchi

La Galați s'a ținut ieri, din inițiativa secției de aici a Ligei culturale o întrunire de protestare în contra vîrsării sîngelui nevinovat al românilor, cu ocazia recentelor alegeri din Ungaria. În prezența unui public numeros I. P. S. episcopul Nifon al Dunărei de jos a oficiat în catedrala sf. Nicolae un parastas pentru căzuții la alegeri. După oficiul divin publicul s'a întrunit în sala Appollo, unde între alții a luat cuvîntul și d. primar al orașului, Petrovici, care cu multă duloșie a descris ce au avut să îndure românii din Ungaria la aceste alegeri și a accentuat că, ori cât ar lupta ungerii, ei nu vor putea să nimicească solidaritatea care există între toți românii.

În acelaș senz au vorbit dnii Grigore Forțu și D. Toni, secretarul secției din Galați a Ligei. De oarece se zvonise că publicul va face o manifestare de protestare în fața consulatului austro-ungar, poliția a luat măsuri pentru menținerea ordinii. Publicul, după întrunire, s'a împrăștiat în liniște.

Dupăcum vedem, lumea oficială din România începe să părăsească tot mai mult atitudinea de până acum față de chestiunile naționale. La Galați vorbește primarul orașului în contra bașbu-zucilor. La Craiova de asemenea a vorbit d. primar Clorazan, la Ploiești d. Anghel, prefect, a dat tot concursul ca întrunirea de protestare să fie cât mai impozantă. E un spirit nou, care acum începe să se accentueze.

Coresp.

Boicot contra faimosului protopop Desseanu.

Celace a făcut protopopul Vașcăului, imprudentul Desseanu, în decursul campaniei electorale contra candidatului naționalist, a produs o penibilă situație între românii din Beluș, și o revoltă nepotolită încă. Românii de bine nici nu mai stau cu el de vorbă, ci se feresc de el.

El a căutat să distrugă buna armonie dintre cele două confesiuni române. Chiar din acest motiv românii ortodoxi pentru nevalificabila lui procedură, au trebuit să la poziție față cu el.

Iată petiția ce-au dat o românii ortodoxi din Beluș, către consistorul de Oradea mare, contra lui Desseanu.

Venerat Consistor!

Cu prilejul campaniei electorale pentru dieta țării, din luna trecută, protopresbiterul gr.-or. al tractului Vașcău și în prezent și administrator

în fața părinților și după ce le sărută mîinle, ceru voia să le vorbească de înșurătoare.

— Tata, știi ce? vorbi dânsul, eu mă duc în lume. Uite cum și uite cum?

— Da cum se poate? Ce? ai înnebunit?

— Ba nici de cum, făcu dânsul de colo; dacă nu mă lăsați să știu că-mi fac o seamă.

— Vai d. mine! dar cum se poate, ziseră ei, dragul nostru. Da mai bine decât să-ți strici bună-tate de viață, fă bine și te du de acum chiar și ți cauți partea. Dar nu uita un lucru: la orice fântână pe lângă care i trece sau li bea apă să pui un semn.

Și iată i pe voinic plecat gânditor spre fântâna fermecată.

Și merge el, merge, și întâlnește o bătrână cu trei fete după dânsa, tot una și una de frumoase.

Cum le văzu voinicul întrebă: cine sînteți, și unde vă duceți?

— Noi ursim, răspuseră ele, copiii cari se nasc.

— Și te-am urșit tot noi și pe tine, grăi una din fete.

protopopesc al tractului Beluș, d. Adrian P. Desseanu, a trimis la adresa tuturor preoților gr.-or. rom. din tractul Vașcăului un fel de circulară de cuprinsul alăturat. (Aici se alătură circulara în care se spune, că un preot neunit nu este iertat să voteze pentru »popa unit din Sisești« etc.)

Această circulară poartă pecetea oficioasă a oficiului protopresbiterial gr.-or. rom. din Vașcău și conține o formală ofenză la adresa bisericii gr.-cat. române, ba mai conține o provocare a preoților la dușmănie în contra acestei biserici și a tot ce e unit — de altcun fel de desmîntire a spiritului tolerant și liberal care desprinsă din toate așezămintele noastre bisericesti și școlare.

Această circulară în forma ei abuzivă, și de un spirit speculativ este dezastruoasă pentru biserica noastră gr. or. rom. pentru că are de scop a o duce pe povârnișul luptelor politice, de care ea trebuie să se ferită, dar mai mult are de scop a ne învrăjbi cu credincioșii bisericii gr. cat. române, un lucru care în rezultatul său final ar putea să aibă cele mai detestabile urmări pentru biserica noastră și respectiv pentru credincioșii aceleia.

De aceea subscrișul comitet, ca reprezentantul legal al comuni parohiale gr. r. rom. din Beluș, jeloși de așezămintele noastre și de viitorul acestora, având datorită sfîntă de a veghea ziua și noaptea, ca în interesul binepriceput al cauzei noastre bisericesti-școlare — bunele relațiuni cu singuratecele confesiuni și în deosebi cu confesiunea gr. cat. rom. din loc și pretutindenea, să nu fie conturbate nici prin cea mai mică notă discordanță — în sentimentul răspunderii sale, grăbește a reprobă și înfiera din tot sufletul în modul și chipul cum acest protopop — slab în purtarea oficiului său — fără rezervă, în mod josnic și abuzând de poziția sa, ce o apucă ca protopop, cu desconșidarea celor mai elementare datorințe, în deosebi față de frații conlocuitori gr. cat. de naționalitate română, caută a amără spiriturile și prin o ingerință a sdruncina perfectă armonie, ce domnește între fii ambelor biserici din loc și jur.

În consecință când în toată sollicitudinea și convingerea sufletului nostru suștinem, că acest domn protopop în urma faptelor săvârșite nu poate fi chemat a conduce destinele acestui tract, căruia îi aparține și comitetul parohial din Beluș, pentru că prin ținuta lui provocatoare și necuviincioasă va produce o decadență a spiritului religios al credincioșilor noștri și o răcire totală a bunelor relațiuni cu frații gr.-catolici, împlingând astfel spre dezastru și totală nimicire

— Dacă m'ați urșit, grăi dânsul, să mi spuneți, cum sînt rînduit?

— Cum ești rînduit, vorbiră dânsul și îi vei vedea în curînd ursita.

Și ursitoarele au apucat o pe un drum și băe-tanul în calea lui.

A mers voinicul nostru ce a mers, când iată că ajunsese într'o poeniță frumoasă, cu tot felul de flori, printre care șerpuia un rîuleț tare limpede.

Acest rîuleț venea din fântâna fermecată. Băe-tanul așa îi fu de sete, că luă cu pumnul apă și sorbi, și de-odată ca prin minune se schimbă într'o floare, și asta din pricină că uitase să lase semn. Și floarea cea a dediței de aci ce crește pe marginea apelor, și care ese odată cu topirea celui dintâi omăt.

Așa că de câte ori aud țigăncile strigînd pe uliți: Dediței! Dediței! îmi aduc cu duloșie a-minte de vremea ceea când eram un biet băeal, și neștiutor de minciunile lumel. Și eram vesel și eram credincios în toate, și nu pot uita nimic, așa că îmi amintesc și de legenda dedițeiului și vi-o spun să o știți și pe asta.

(Albina).

I. Dragoslav.

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta pentru că dela Székely și Réti fabricanții de mobile în Marosvásárhely,

capătă garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor și constă din: dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de 360 coroane.

Tot aceeași cu toalete în 3 părți 400 coroane.

Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmeli separate, în oricare parte a Ardealului.

În provincia la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mustre și servim cu prospecte și cu deseme. - Să fim atenți la firmă

tot ce s'a edificat bine, în decenii, cu tact și cu înțelegere, prin oamenii de inimă.

Rugăm cu tot respectul Veneratul Consistor, în virtutea dispozițiilor »Statutului organic« și a regulamentelor în vigoare și cu provocare la art. de lege XVI din 1899, să-l facă responsabil pe domnul Adrian P. Desseanu pentru depășirea competenței sale oficiale și totodată a face și îngrijire, ca și până la îndeplinirea definitivă a postului de protopop al tractului Beluș — spre liniștirea opiniei publice bruscate prin înținuțurile, prevederea agendelor protopresbiterale să fie încredințată unui preot bine meritat, din tract.

(Urmează înscăliturile).

Corresp.

Situația politică.

Sedința Camerii.

În ședința de azi a camerei s'a făcut alegerea noului președinte, reușind contelei Apponyi, care a obținut numai 78 de voturi, Berzeviczy Aldert cu 221, deci cu o considerabilă majoritate de 133 de voturi.

Vice-președinți au fost aleși guvernamentali Kabos Ferencz și Návay Lajos, contra candidaților opoziției contele Batthyányi Tivadar și Rakovszky István. Opoziția a suferit deci o înfrângere absolută.

Numele noului președinte e prea cunoscut de obștea românească și ne evocă o serie întreagă de atacuri nelegiuite contra școalelor noastre, atacuri săvârșite de posesorul lui pe când era ministru de instrucție. Eșecul contelei Apponyi ne servă totuși mângâierea de-a ne fi ales dintre două rele cu cel mai mic.

După alegere, fostul președinte de vârstă Neusiedlar mulțumește deputaților pentru sprijinul ce i l-au dat la constituirea Camerei. Noul președinte Berzeviczy Albert își ocupă fotoliul între aplauzele partidului guvernamental. E îmbrăcat în haina națională, ungurește.

Noul președinte rostește un discurs mai lung în care, mulțumind deputaților că l-au ales președinte, își exprimă credința că va reuși să conducă desbaterile Camerei spre mulțumirea tuturor, — și în acest scop apelează la sprijinul tuturor partidelor. (Sgomot. Intreruperi. Vei fi al doilea Perczel Dezső!)

Berzeviczy continuând spune că va conduce desbaterile fără patimă și fără preocupări, și va fi drept față cu toate partidele. Promite că atât el cât și ceilalți membri ai biroului vor fi sentinele neobosite ale drepturilor constituționale ale Camerei, respectând întotdeauna regulamentul intern și drepturile minorității. În același timp vor veghea însă și asupra demnității și autorității Camerei (Aplauze la guvernamentali). A făgăduit apoi că se vor feri de orice acțiune care s'ar împotrivi cu datoria și cu patriotismul lor (Aplauze generale).

A vorbit apoi despre învinuirile că parlamentarismul unguresc ar fi dat faliment și a adăugat că în mijlocul concurenței universale a popoarelor, poporul unguresc numai arevoie poate să fie pas cu cele-

alte popoare, pentru că e aproape de tot izolat supt raportul etnic și în același timp trebuie să lupte și înăuntru pentru unitatea țării. »Avem puține simpatii în străinătate, sântem încunjurați de mulți dușmani. Nu ne putem sprijini decât pe forțele noastre proprii și pe încrederea reciprocă dintre națiuni și Coroană«.

Berzeviczy încheie declarând Camera constituită și exprimând mulțumiri președintelui de vârstă Neusiedler. Aduce apoi la cunoștința Camerei că mai multe mandate au fost contestate. (Între aceste și mandatul domnului Dr. N. Șerban, ales la Făgăraș).

Contele Kluen-Hedervary propune să se înființeze trei posturi noi de secreteri, a căror alegere să se facă mâine.

Hotărârea se primește și ședința se ridică, anunțându-se ședința următoare pentru mâine, Vineri.

Discuția adreselor — amânată.

Hotărârea guvernului de a amâna discuția asupra răspunsului la mesajul de tron e fapt împlinit. În ședința de mâine sau cel mult poimâine, guvernul va depune pe birourile Camerei proiectele de lege a căror votare e urgentă. Camera va discuta mai întâi bugetul, apoi proiectul de lege despre contingentul recruților și numai după acela se va începe discuția asupra răspunsului Camerei la mesajul de tron.

Motivul care a îndemnat guvernul să face această inversiune — de altminteri pusă întâia dată în practică de coaliție — e hotărârea opoziției justhiste de a și porni pe tema adreselor o campanie obstructionistă violentă.

Partidele politice au discutat azi în culoarele Camerei acest plan al guvernului. Kossuth a declarat că nici el, nici partidul său nu vor împiedeca această inversiune. Justh a declarat că nu poate să se pronunțe până nu consultă partidul său.

Președintele Camerei Berzeviczy Albert va convoca po'ea încă mâine o conferință a tuturor partidelor, în care va supune deliberării partidelor intențiile guvernului cu privire la programul de muncă al Camerei.

Alegeri contestate.

Azi a expirat termenul fixat în lege pentru petițiile de contestare mandate nelegiuite. Până la orele 12 — ne anunță corespondentul nostru — au intrat azi la Curtea de casație nu mai puțin de 18 petiții, număr care grăiește prea elocvent despre nemaipomenita mârșăvenie cu care au fost smulse mandatele guvernamentale.

Izvoarele »fondului electoral«.

Milioanele cheltuite de partidul guvernamental pentru a corupe alegătorii și a asigura guvernului majoritatea, încep să fie discutate. »Berliner Börsenzeitung«, un ziar german foarte serios și bine informat, afirmă că și societatea petroliferă americană »Vacuum Oil Company« a contribuit la fondul electoral cu o sumă însemnată — pentru a-și asigura bunăvoința guvernului unguresc.

Firește, atât guvernul cât și societatea desmint știrea ziarului berlinez. Unul n'a dat nimic, celalalt n'a primit nimica...

Secretarii camerei.

Partidul guvernamental a hotărât ca să ridice numărul secretarilor camerei de la 9 la 12. Aceasta pentru că partidul kossuthist nu primia altfel decât un singur post, iar așa va primi 2 posturi.

Partidul justhist va primi numai un post, dar se asfel odată mai mult conștientul pentru Kossuth. Partidul clerical și el un post. Croștii vor primi un post.

Proiectul de adresă al justhist.

Partidul justhist a însărcinat pe Batthyány, Földes și Holló cu redactarea proiectului său de răspuns la mesajul de tron. Accentua mai ales două deziderate: țara băncii naționale pe 1 Ianuarie și înfăptuirea votului universal egal și secret.

Cooperarea opoziției.

Cooperarea care se proiectase a izbucnit zădărnici în ședința de azi. Partidul clerical cu partidul clerical arată multă vârstă și s'a manifestat la votarea de azi pentru președinte. La votare contele Apponyi a obținut 78 de voturi, — numai decât înșă posturilor de vicepreședinți, când democrat Mesko a primit 71, iar Rakovszky de voturi. Aceasta dovedește că cooperarea opoziționiste nu are viitor, deși Károlyi, inițiatorul acestei cooperări, a avut încă nădejdea de-a o înfăptui.

O delegațiune a la guvern.

O delegațiune a comitatului Sibiu, condusă de noul prefect, d. Friedrich Wahlbaum, a fost primită azi la primul ministru, contele Kossuth, și a prezentat memoriu, în care cere să se construiască o linie de cale ferată între Budapesta și București, care să treacă prin Turnul-Roșu.

Ministrul de comerț, Carol Hieronymi, a declarat membrilor delegației că guvernul are simpatie pentru acest proiect și că prin ministrul de externe pe lângă guvernul român — a zis Hieronymi — a refuzat să construiască ea. Imediat ce România va bucura de linie ferată care se construiește, guvernul unguresc va preface linia de la Vint până la Turnul-Roșu în linie principală, ca să poată, circula și electric, — fără considerare la cheltuieli.

»Starea de asediu în Tohanul-Vechi«

Ni se scrie: Citim în nrul popular al lunie reproducerea din »Gazeta Transilvaniei« »Stare de asediu în Tohanul-Vechi«. Nu că ceace s'a scris e pe scurt dar exact în același ziar eram în Tohan și am văzut s'a întâmplat.

Nu pot însă să mi stăpănesc înțelesul citesc în ziarul »Minerva« din 13/26 iunie știri cât se poate de tendențioase și orice temel luate din ziarul unguresc »Hiradó«, că în Tohanul-vechi ar fi atacat locuința inginerului Kuczora și el l-ar fi amenințat cu revolvere și că el și o licență de pășunat. Ingerul le a dăruit dorița după care țărani au și intrat cu pășunat. În urmă populația s'a dus la judecătoarea amovat pe consilierii comunali și pe alții a ales alții în locul lor.

Se vede cât de colo, că sânt simple murdare, căci acel inginer nu există acolo și forestierul nu are locuință în Tohan. Poporul Tohan a fost totdeauna cel mai pașnic și șicanele administrative de care n'a fost rănit nu a fost nici-odată culpabil de asemenea.

Pentru cumpărare
de
pălării pentru copii și domni

cel mai bun magazin e a lui

SUC. EMMER FERENCZ
Weismayr Ferencz
Timișoara, centru, strada Horia

datari. Și în manifestația ce o voi descrie mai jos n'au fost înarmați nici măcar cu bastoane.

Nu va fi nevoie de desmintire căci orice român poate înțelege la ce ne putem aștepta din partea administrației autoritare după reușita noastră la alegerea de deputat, dar vreau să dau numai o lămurire asupra faptului.

După cum am zis eram în Tohan. A doua zi de Rusalii popoului i se spune de către păstori, că în locul numit »Aluniș«, sânt oprți de a mai da vitele să pască și că sânt table puse în acest scop. La ieșirea publicului din biserică primarul — ca de obicei — între altele porunci, spune și de oprirea pășunatului, însă la observația publicului, spune că numai pentru capre e oprt. Dar oamenii cunoscând viclenia au protestat.

— Mai adaug și aceasta că *erariul* a pus stăpânire pe toate pădurile și rădăni brazi de înfrumusețare ici-colo, a oprt nu numai pășunatul dar și pe copii și pe oameni să culeagă fructe ca fragi etc. și nu a lăsat decât o vale răpoasă pe unde altădată pășteau numai porci — și acel petec de loc numit »aluniș«.

Zic, poporul a protestat dar foarte liniștit s'a dus întreg satul și a îndepărtat tablele (după ce primarul a spus că nu știe nimic, iar forestierul de asemenea a zis că el n'a dispus un astfel de lucru) și a dat drumul vitelor la pășune.

Forestierul văzând aceasta a venit la primărie și fără nici o amenințare a dat voie liberă pășunatului, declarând în fața tuturor că el nu știe nimic de tablele din chestiune.

Astfel s'a întâmplat lucrurile și ca încheiere declar cu toată puterea cuvântului că poporul a fost foarte calm și n'a manifestat nici o atitudine amenințătoare, ci și-a cerut numai dreptul pentru pășunea ce i-s'a răpit. E doar revoluționar ca o comună de aproape 800 de case, având peste 4000 de vite mari, să rămâne fără pășune. Iată însă rezultatul:

Au arestat 30 de oameni și i-au dus în temnițele Brașovului ca să fie așa la răspundere pentru crima, pentru agitația sau cine știe ce vor mai născoci și pe câți îi vor mai lipsi de libertatea lor personală...

Mulțămindu-vă călduros pentru bunăvoința ce aveți întotdeauna, vă rog să primiți domnule redactor etc.

București, 14/27 Iunie a. c. Al. Conta.

Doa pilde.

— Glasul unui învățător. —

În plața din Ighiu zace amorțit de alcool curatorul I al bisericii din Mușca. Sărmanul ce om! Puterea statului l-a amăgit cu fel de fel de promisiuni încă mult înaltea alegerii; l-a promis lucruri pe care nu le va da, l-a nimicim moralicește, l-a îmbătat numai ca să voteze cu candidatul stăpânirei. Și el după ce a primit și banii lui Iuda a mers și a votat în contra neamului, în contra dreptății, în contra legii și a D-zeului său. Cu ziua acea el a încetat de a mai fi om cinstit, pentru că s'a lăpădat de inima sa de român. Și păcatul e mare, e adâncă și prăpastia în care a căzut, atât de adâncă de cu greu va putea eși din ea.

Așa ni-se nimicesc oamenii cinștiți.

Credincioșii bisericii dintr'un sat de munte nu au lăsat pe prescurărița să facă prescuri preotului care a votat cu candidatul ungar.

La biserică nu merg zicând că se necinstesc ascultând rugăciunea omului care i-a vândut ungarilor. Părintele sufletește adorat de oameni și a pierdut puterea cea duhovnicească dată lui de D-zu pentru ca să stăpânească sufletele credincioșilor. Oamenii nu mai văd în el pe păstorul lor, care să-i conducă spre limanul fericirii și a cinstei naționale, ci pe furul ce vine noaptea să le răpească inima, și să le dea străinilor pentru un pachet de bani.

Așa se nimicește legătura sfântă dintre preot și oameni, dintre biserică și credincioși.

Înainte de a scoate concluziuni din aceste două exemple caracteristice, voi analiza fondul pe care se bazează politica statului nostru.

Politica la noi în ultima analiză e: nimicirea naționalităților, despoierea lor de caracterul etnic și formarea statului maghiar unitar cu o singură limbă și credeu. Spre ajungerea acestui scop cel mai tare folosește mijloace numai imorale: Ține legat pe cel mai slab numai ca să omoare pe deaproapele, îl împedecă răvna de dezvoltare hărăzită de străini și D-zeu numai ca să-l îngroape în mizerie și ignoranță: îl interzice veselia numai ca să cadă în desfrânare; îi atacă religia, legea lui sfântă, dar îi îngăduie superstiția. Drepturile firești ale naționalităților sânt necinstite, năzuințele drepte ale lor sânt luate de păcate, pedepsindu-le spre rușinea legilor morale.

Deci la noi dreptatea socială fundamentală e atăcată. Spre a împedeca procesul de pustire al atâtor vieți clerul și ceilalți intelectuali datori sânt a să opune și a îndrepta pericolul ce amenință neamul nostru și patria.

Clerul nostru în primul rând e chemat să pună zăgazul veșniciei dreptății evanghelice aici pe pământ. »Preoți cu crucea în frunte« și cu evanghelia care ne dă cele mai precise principii naționale și de stat.

Deci eu nu-s în acord cu autorul articolului din nr. 118 în care să zice că prelații nu pot fi conducătorii politici ai popoului nostru.

Poporul nostru își are aspirațiunile sale juste, preoții isvorîți din sufletul lui au de a merge în fruntea acestor aspirații spre realizarea lor. Arma lor tare e evanghelia care este călauza vieții personale, sociale și politice.

În lupta noastră pentru apărarea limbii, legii și culturai să luăm ca bază trecutul nostru când singură biserica, clerul ne-a conservat întregi și curați. Și biserica aceasta așa-i de petrificată cu ființa noastră, cu cultura și limba de nu să pot închipui separat.

Altcum e în viața socială maghiară, care nici decum nu o putem lua de bază în politica noastră.

Când vorbesc de politică nu înțeleg politică egoistă, vulgară, hoțască, ci politică care să îndrepte, să aranjeze viața spre scopuri umanitare, nobile ale societății și ale statului.

Da, politica asta biserica are datora a o purta, pentru că ea e mai chemată, mai puternică de a apăra pe milioane de oameni de nimicirea lor sufletească. Atunci nu am vedea atâți oameni nimicim moralicește, atâți preoți uitați de sine, ademeniți de argințul luzii, mergând în tabăra celor ce comit păcate strigătoare la cer.

Oamenii aceștia ar fi rămas și mai departe în tabăra celor drepti, muncind la clădirea templului care să adăpostească acest neam încercat. Legătura sfântă dintre preot și credincios s'ar întări; iar ei ar fi solidari pentru a putea rezista atâtor ispite ce amăgesc tabăra noastră. (La ce rezultat am fi ajuns în ultimele alegeri cu arhierii și tot clerul în frunte!)

Deci în ora a 11-a la muncă în numele dreptății cler, mireni! Amin. Așa să ne ajute Dumnezeu!

Doamne ce stăpânești atâtea ființe, întărește în noi duhul blândeții, nu lăsa aceasta țară nenorocită la pericolul ce de mult clocotește în sufletele noastre. Luminează ne mintea și sufletele noastre. Luminează ne mintea și sufletele ca să cunoaștem dreptatea ta, care trebuie să domnească și aici la noi acum și'n vecii vecilor.

B.

Pentru victimele catastrofei din Bănaț.

Creșterea orfanilor.

Apelul nostru și pilda frumoasă a dlui avocat Dr. Iustin Marșieu a aflat răsunet. Azi primim următoarele rânduri:

Dintre orfanii din Caraș-Severin mă angajez a primi o fetiță trecută la 12 ani, pe care mă oblig s'o țin și s'o cresc acasă la mine, ca ajutor la familie, până va ajunge să se mărite, când îi voi da și o zestre oarecare.

Simeon Cornea,
preot gr. ort. rom. în Bătania.

Preoții noștri sânt rugați să comunice dlui părinte Cornea numele unei orfane avizate la acest ajutor. D. Cornea îi va trimite și banii de drum necesari.

D. Aurel Morariu, comerciant în Măderat, de asemenea se obligă a se îngriji de creșterea unui orfan de 12-13 ani, care știe puțin scrie și cete — primindu-l ca elev în negustoria sa și suportând el toate cheltuielile creșterii lui.

Apelul »Tribunei«.

Aducem la cunoștința tuturor celor cari au binevoit a contribui cu obolul lor pentru inundații din Bănaț, că sumele intrate la redacția noastră se află depuse la institutul »Victoria«.

După ce se va încheia subscripția, sumele intrate se vor trimite imediat episcopiei gr. ort. române a Caransebeșului pentru a fi distribuite celor avizați la ajutor.

Azi am mai primit următoarele sume:

Dr. Iuliu Coste, 50.— Constantin D'minescu, 20.— Iuliu Luczay, 5.— Dionisie Negru, 5.— Nica D'minescu, 4.— Ana Pinciu, 2.— Ioan Gruescu, 2.— Iefta Pantici, 4.— Marcu Micu, 2.— Vasa Diminescu, 3.— Nicolae Uzun, 2.— Ioan Popovici, 4.— Dimitrie Musteți, 2.— Teodor Socorici, 2.— Csákovai nébank, 20.— Csákovai takarékpénztár, 20.— Dr. Fischer József, 10.— Muszkopf Iános, 10.— Dr. M. Fhummann, 5.— Dr. Tompa Gyula, 5.— Abfal Károly, 4.— Miloser Milos, 2.— Dr. Kohn Rózsa, 3.— Klein Sándor, 3.— Scherch Mihály, 2.— Traian, Silagi, 1.— Petru Mihu, 1.— Nedelkovic Vaja, 2.— Stefan Moldován, 1.— Alexandru Istvan, 1.— Nicolae Rosu, Gheorghe Musteți, 1.— Nicolae Bolovan, 1.— Alexandru Țăran, 2.— Amelju Drăgan, 1.— Iosif Badescu, 1.— Makoldi István, 1.— Staur Lajos, 2.— Grosz Lajos, 2.— Chudy Jenő, 1.— Gregor Jakab, 1.— Vuity Samu, 2.— Dénes Márton, 2.— Krausz Lipot, 1.— Szehr Lajos, 1.— Abraham Jakab, 1.— Hirschl Miksa, 1.— Brandelsz József, 1.— Schutz Jozef, 1.— Korats István, 1.— coroană Izchi Iános 1 coroană, Mattem Mihály, 1.— Aubermann Mihály, 2.— Ehardt Iános, 1.— Oberding, Iános, 2.— Ritter József, 1.— Gál Lajos, 2.— Nagy Baior, 1.— Piszak Mór, 1.— Windisch Hugó, 1.— Binetes Béla, 1.— Széger Mátyás, 1.— Kuhn Péter, 2.— Mersdorf Péter Iun, 2.— Ostar Ferencz, 1.— Sandrovics György, 1.— Petrovics Radiroj, 1.— Sandrovits Vlada, 2.— Leibl Róbert, 1.— Korats, 2.— Rozsa Dávid 1.—, Dr. Buding Miklos 1.—, Montag Lipot 1.—, Raber István 2.—, Nestor A. Ohiba 1.—, Kohn Jakab 1.—, Waszillrics Pál 1.—, Wojnoricz János 1.—, Stuhl Mátyás 2.—, Dr. Dést Géza 20.—, Nica Iovanovits 2.—, Nikolics Miklos 2.—, Iovanovits Pál 2.—, Kozsár Jakab 2.—, Popovics Milán 2.—, Lozer József 1.—, Bruder Vojnovits 2.—, Séra Testvérek 2.—, M. Csarnits 2.—, Tikatsch Richárd

2.—, Csarnits Vladimír 1.—, Müller Antal 1.—, Ritter 1.—, Zimmer 1.—, Kreutz János 1.—, Nikolits Serer 2.—, Oszterling Ferencz 1.—, Rieser József 1.—, Czipovisz József 1.—, Típod Ferencz 1.—, Szediacsek Sándor 2.—, Czigány Györgg 2.—, Warvosch 1.—, Ész József —40, Warvosch Ferencz 1.—, Vukovits 1.—, Muth Péter 1.—, Rosenberger Mór 1.—, Frankl Ármín 5.—, Agh Béáné 2.—, Hornyák József 1.—, Polgár János 1.—, Hauch Adolf 1.—, Peló Ferencz 1.—, Zsiranovits Mik'ós 2.—, Kiebovits Gyula 1.—, Koronay Sándor 2.—, Schmith Mik'ós 1.—, Popovits György —80. Suma : C. 338-20
Augustin Beleş și soția, Șimand > 50—
Baroneasa Zina Pop, măritată Dr. Moga, Arad > 20—
Vasile Papp, avocat, Arad > 20—
Total: C. 428-20
Suma cuitată în Nr. de ieri: > 2478—
De tot: C. 2906-20

A zecea serată literară în Brad.

— Corespondență particulară. —

Despărțământul Brad al »Asociațiunii« și-a ținut adunarea generală în dupăameza zilei a doua de Rusalii. Peste partea administrativă a adunării s'a trecut, ca de obicei, repede. Punctul mai marcant al acesteia a fost raportul comitetului despre lucrările de supt noua conducere. S'au ținut 9 conferințe pentru intelectuali, tot atâtea mozalcuri de frumoase producțiuni literare împreunate cu puncte artistice, cari au distrat și-au nutrit sufletește publicul din Brad 9 Dumineci de arândul. Când te gândești, cu câtă greutate se înghetează la noi astfel de conferințe — concerte (căutarea diletanților, pregătirea conferințelor, întocmirea salei, hactografarea invitațiilor, concesiunea etc.), trebuie să fii într'adevăr recunoscător conducătorilor despărțământului, cari au aranjat în vreme scurtă o întreagă serie de atari producțiuni și toate reușite. Toate împreună au constituit un atrăgător curs de literatură românească.

Tot în vreme scurtă s'au ținut o mulțime de prelegeri populare, în 7 sate din cerc. Nici la acestea nu s'a pregetat, ci s'au ostenit prelegătorii prin ploale și prin tină, cu trăsura, călări și pe jos, prin văi adânci și peste dealuri înalte.

Comitetul a început în iarnă și un curs de analfabeți, angajând la conducerea lui aproape pe toți profesorii din Brad. S'a sistat însă, durer, din lipsa nu de analfabeți, ci din lipsa voinei de a învăța a analfabeților.

Un indemn din partea domnului protopresbiter tractual ar putea ajuta în direcția aceasta la țărani noștri din Brad și jur, în viitor comitetul despărțământului promite reînceperea cursului pe toamnă.

S'au mai așezat copii pe la meserii cu ajutorul dlui Andreescu din Timișoara, etc.

Adunarea s'a făcut însă interesantă și plăcută și pentru sexul gingaș prin serata literară aranjată după terminarea afacerilor reci administrative cu programul:

1) Cura naturală, însemnătatea și foloasele ei, conferință de d. N. Todea, preot în Almășel; 2) C. Porumbescu: Ouvertura din »Craiu-nou«, la pian de d-șoara Lucia M. Albu; 3) »Tragedie«, poezie de H. Lecca, declamată de d. O. Dante Germân; 4) L. Spohr: a) Larghetto din Concert 15, b) C. Porumbescu: Balada, la violină de d. I. Matei preot în Peștera, a comp. la pian de d-șoara Lucia Albu; 5) »Unul ca o sută«, de G. Coșbuc, declamată de d. D. Germân; 6) Paganini: »Moise«, fantazie de concert, la violină de d. I. Matei (la dorința publicului, în afară de program).

Cei ce ar fi putut să vină și totuși n'a venit la această aleasă producțiune, au ce regreta. Domnul Todea, un apostol convins al curei naturale, ne-a încordat atențiunea timp de o oră cu conferința sa plină de învățături frumoasă, scoase din practica sa îndelungată și probată în nenumărate cazuri.

Ne-a părut rău că domnul conferențiar nu ni-a putut lăsa manuscrisul; ni-a promis însă, că va tipări o broșură despre cura naturală. Broșura o așteptăm cu drag; ea va umplea un gol de mult simțit în viața noastră, căci traduceri de germană ce le avem nu ne pot îndestuli, necoaspunzând felului nostru de traiu românesc. Mai ales mamele române vor gusta fructele ostenețiilor d-lui Todea, crescându-și și întărindu-și copilașii după îndrumările ce le vor căpăta.

D-șoara Lucia Albu s'a dovedit și data asta, ca și în celelalte conferințe, o artistă la pian. Pășirea sa sigură, dibăcia admirabilă în manuirea clapelor, nuanțarea fină a tonurilor scoase cu atâta ușurință, cât și proba unei distinse școli la pian ne-au hărăzit câteva momente de adevărată înălțare sufletească. Iar dl Matei, ajuns preot într'un mic sat, unde a e să se lupte cu greutatea vieții, n'a fost părăsit de Muză, căci din auneul ușor al degetelor pe coarde, ne scoate aceleași tonuri duioase și încântătoare ca și'n trecut. Domnul Germân ni-a arătat, că poate declara cu aceeași pricepere o poezie gravă serioasă, ca și una mai ușoară comică.

AVIZ.

Considerând că dela stabilirea abonamentului de astăzi, cheltuielile de editare ale ziarului s'au sporit în mod însemnat atât în ce privește materialul, cât și salariile personalului tehnic;

considerând că greva recentă a tipografilor ni-a impus sarcini noi;

considerând mai departe că »Tribuna« apare cu un conținut mai bogat și în extensiune mai mare decât celelalte ziare românești și va introduce și pe viitor îmbunătățiri noi și folositoare.

Administrația noastră se vede nevoită a urca abonamentul ziarului dela 24 coroane la 28 coroane pe an.

Sperăm că cititorii noștri vor ști să aprecieze motivele grave cari ne silesc la acest spor neînsemnat al abonamentului și ne vor da și pe viitor sprijinul lor binenoiitor, înlesnindu-ne lupta grea pentru marea cauză a neamului.

Cu începere dela 1 Iulie, »Tribuna« v'a costa:

1 an	28 cor.
6 luni	14 cor.
3 luni	7 cor.
Pe lună	2 cor. 40 fil.

la Nr. popular de Duminecă

pe 1 an	5 cor.
pe 1/2 an	2-50 cor.

Red. și Adm. »Tribuna«.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 30 Iunie 1910.

— Bursa din fundațiunea Gozdu. »Telegraful român« din Sibiu publică concursul obișnuit anual pentru conferirea de stipendii din »Fundațiunea Gozdu«. Petițiunile împreună cu documentele cerute sânt a se înainta până la 23 Iulie (5 Aug.) a. c. reprezentanței Fundațiunii cu sediul în Budapesta, VII Holló u. 8 sz.

— Premiile fundațiunii Alexandru și Ana Nedelcu din Lugoj. Citim în »Drapelul«, Duminecă după sfânta ilturghie s'a întrunit com. par. din Lugoj pentru a distribui premiile anuale din fund. »Nedelcu«. În anul 1910 au fost ex-

crise trei premii de câte una mie seama unui econom, măestru și de concursul scris au intrat 7 recurre și 1 neguțător 3 economi și 3 măestri după o frumoasă precuvântare a Dr. D. Florescu a trecut la votare miul comerciantului Ioan Nedici, econom colae Blaj și măestrului Nicolae Dăscălești aceste însemnate ajutoare spre folosul premilașilor.

— Cursurile din Vălenii de Vestim pe toți intelectualii noștri, izvorul limpede al culturii române obișnuitele cursuri de vara din Mușete, vor începe la 1 Iulie.

Aceste cursuri, nu dupăcum credea din lumea dela noi că ar fi oprite bere și la ele poate lua parte oricine nu există nici o opreliște și nici lege care să oprească trecerea dela noi peste hotare în România.

— Bestialitatea unui părinte judec scrie din București: Este în deoște pe lângă alte multe rele, pe cari țară ie-a adus și le aduce asupra lângă ruina materială a aceluia, între avovrei prin pildele lor contribuiesc și la imoralității. Pentru acești oameni nu e o morală, nu există nimica stânt afară și când este vorba de câștig, recurg la murdare fapte. Destul să amintim de întreagă România — ca și în Ungaria — de toleranță sânt specialitate evreiască.

Un caz de o rară bestialitate a descoperit poliția din București, care cred că trebuie să se vedea până unde merge evreul de scumpule. Iată, după relații oficiale de informații al poliției, crima unui »Măcelarul evreu, Așez Zelic, în vârstă de 40 ani, domiciliat în strada Emigrației, violat pe propria sa fică anume Rașela, în vârstă de treisprezece ani. În urma acestui taluc tată, copila a rămas gravidă. Oșez fost arestat și înalntat parcheului.

Iată ce exemplu văd locuitorii creștinșelor la concetățenii lor ovrei! Iată de ce luate măsuri de izolare, ca pildele date nu găsească imitatori.

Un proces cam de același natură s'a judecat la secția a patra a curții de apel din Clismarul ungar Veress Gy. a fost condamnat patru luni închisoare pentru viol.

— Atentat contra unui tren Orfeu se anunță că trei bandiți au un tren express în marginea orașului gon-Shosting, în vremea nopții și amers pe călători cu revolverul în mână la vastat. Cei cari sau împotrivit atacat, fost fără multă vorbă omorâți. O a suferit leziuni grave. Locuitorii au urmărit pe bandiți, dar aceștia s'au cut nevăzuți protejați de întregi nopții.

— Dna Grădișteanu — înecată. De curești ni se scrie: O grea nenorocire a veneratul fost președinte al Ligei Culturale Petre Grădișteanu prin moartea tragică a sale. Iată cele întâmplare. Familia dlui Grădișteanu plecând alaltăieri dela moșia Balacșara Lehtiu avea să treacă cu trăsura pe podul plutitor, care leagă malurile lalomonie când se aflau cu toții pe podul plutitor, începuse să sară. Se înțelege că persoana lăuntru s'au speriat. Imediat d-na Grădișteanu strigat »eu sar din trăsura«. Până să se scut Petre Grădișteanu s'o oprească dânsa se scut borii pe scara trăsorei. D. Grădișteanu case să zică »stai ce faci?« când petreșo soție a și alunecat de pe scară și pierdut echilibrul a căzut în apă. Dl Grădișteanu să sară îndată în râu pentru a o salva, dar oprit de d-ra Bratu, care și-a dat seama

pliat a doua nenorocire. Din clipa când
in apă, n'a mai apărut la suprafață. Cu-
a înecat-o și a dus cadavrul departe. S'au
măsurile pentru descoperirea cada-

noanele de față, de și au căutat să-i vie în
nu au mai văzut-o apărând la suprafața

vede că în acel loc apa era foarte adâncă,
pentru repede a târît-o în vreo vâltoare.

horită fiind anunțate, cu toate cercetările
putut găsi cadavrul d-nei Grădișteanu
mă azi, la amiază.

ea aceasta a produs o dureroasă impresie
betatea bucureșteană.

Mișcarea Albanezilor. Printre albanezii
România se observă o vie mișcare în favorul
din Macedonia și Turcia propriu zisă. Co-
diteritelor societăți albaneze din orașele
niei au deschis liste de subscripții pentru
area victimelor revoluției albaneze. În ma-
rele adresate conaționalilor lor ei accentuiază
erul național-albanez al răscoalei, desmin-
zvonurile răspândite în public cum că alba-
s'ar fi răsvrătit puși fiind la cale de unele
străine interesate.

tru adunarea sumelor pentru ajutorarea vic-
ra fraților lor, albanezii din București au
mai multe serbări. Astfel societatea
e, al cărei președinte este N. Nacio a dat
ecă o mare serbare câmpenească, la care
stat toți fruntașii albanezilor din capitala
niei. De remarcat este discursul rostit de d.
la această serbare. Făcând un istoric al
rilor din Macedonia, el a arătat că toate
mișcări au fost conduse de albanezi și de
ni. Chiar bandele grecești și bulgărești au
în fruntea lor șefii, cari erau români de ori-
Ne putem închipui cât folos ar fi adus
oameni cauzei românismului în Pind, în
când, prin cultură conștiința lor națională
fost dezvoltată, în cazul când sângele lor
fi vărsat pentru cauza dreaptă a poporului
propriu, când ar fi murit ca șefi ai neamului
iar nu ca salariați ai străinilor.

atorul a arătat apoi bunele raporturi, cari
inesc între românii și albanezii din Macedo-
accentuând că aceste două elemente, unine-
se în lupta lor pentru libertate, vor ajunge să
eze în politica imperiului otoman. Frumoase
fost apoi cuvintele, prin cari oratorii și-au ex-
mat recunoștința față de România, care le-a
it adăpost și care a servit ca loc de azil
or luptătorilor cinstiți pentru libertate.

Arestarea unui ziarist în Petersburg.
pă ziarul «*Novoje Vermje*» din Petersburg, zi-
trecute a fost arestat baronul Ungern Stern-
g la locuința cărui au aflat o mulțime de acte
mpromițătoare. Baronul trecea de ziarist, din
ele aflate asupra lui reese însă că sta în ser-
ul mai multor mari puteri, căror le intedia
ajurarea spionilor pentru descoperirea forturilor
antelor militare. Intre actele aflate la locuința
ronului e și o condică în care e introdus nu-
le tuturor spionilor angajați de el. Mai multe
soane mar. ante ar fi implicate în această afa-
ere urâtă. Intre altele chiar contele Spanochi,
șeful militar austro-ungar, care își părăsește
ostul, încă e adus în legătură cu această afa-
ere.

Încăerări de stradă în Spania. În Bil-
no au avut alături mari încăerări pe străzile
șului. Un grup de republicani se întorcea
da ceva serbări din provincie, când să între în
ș au fost atacați de carliști și de naționaliști.
epublicanii însă au dovedit pe scandalagii și
au luat la goană. Carliștii au scăpat în localul
bului lor, dar fiindcă nu-i cunoștea nime, to-
rășii de principii au împușcat cu revolve e
upra lor — crezându-i pungași — și au rănit
mai mulți inși, iar unul a fost omorât.

— **Primejdia unui mare duce.** Din Karls-
ruhe vine știrea că marele duce de Baden a pri-
mit mai multe scrisori anonime în care îl amenin-
ță că i vor submina castelul. Încă nu s'a pu-
tut descoperi cine este autorul scrisorilor. Toată
vecinătatea castelului marelui duce a fost înțe-
sată cu agenți de poliție cari vizitează amănunțit
pe toți ceice intră și ies dela palat. Se crede că
autorul scrisorilor e vre-un om desechilibrat mo-
ralcește.

— **Nenorocirea unui profesor.** Din Berlin
vine știrea că profesorul Hugo Erdman, directo-
rul Institutului anorganic al polytechnicului de
Charlottenburg a plecat fără să se mai întoarcă.
Piecase Vinerea trecută în Waren unde Sâmbăta
următoare a făcut o mică excursie cu luntrea pe
lacul Müritz. Cerul era înorat și pe oglinda la-
cului se zbăteau valuri puternice, de atunci pro-
fesorul nu s'a mai întors, cu toate că l făcuseră
atent să un se depărteze de maluri. De atunci i-au
găsit căclula și o vâslă a luntrei cu care plecase.
La poliție s'au prezentat mai mulți oameni cari
au mărturisit că au văzut pe profesorul Erdmann
cum se lupta cu valurile și răsturnându i se lun-
trea a fost înghițit de ape cu tot cu ea.

— **Cu aeroplauul la cafenea.** Pilotul fran-
cez Labouchere a ținut de bine să arate săptă-
măna trecută foloasele practice ale aeroplanului.
Chiar făcea exerciții de pilotaj pe câmpul dela
Chalon în tovărășia contelui Robillard. Soarele
arunca potop de raze arzătoare asupra celor doi
aviatori când pilotul face propunerea să meargă
la o cafenea și să ia un dejun. Planul era bun,
dar greu de executat, pilotul însă la zimbetul ne-
încrăzător al contelui și-a luat drumul spre Mour-
melon și peste câteva minute a debarcat cu ae-
roplanul pe terasa unei cafenele. Cel doi aziatori
au luat un dejun bogat în fața publicului ce ve-
nise să-i vadă, și pe urmă au plecat iar tot cu
aparatul pe câmpul dela Cholon, de unde ple-
cară.

— **Pe o funie peste Niagara.** Câteva zile
înainte a avut loc în fața unui public imens o
scenă foarte emoționantă de asupra cataractului
dela Niagara. Un boitor din Toronto, anume
William voia să treacă pe o funie de sirmă peste
cataract, întinzând funia dela un mal în altul a
pus pe ea o roată cu muchile concave, din care
atârna apoi o curea. Pe aceasta s'a apucat apo,
cu dinții și s'a lăsat să lungească peste cataract
ținând în fiecare mână câte un steguleț.

A ajuns până la jumătatea drumului când funia
a pleznit și s'a slăbănogit. Îndrăznețul boitor
însă nu și-a pierdut curajul, ci văzând că nu-și
poate urma drumul a aruncat cele două stegu-
lețe și chemând ajutor a apucat funia ca amân-
două mâinile și a rămas așa atârnat între cer și
apă așteptând scăparea. Cu mare greu le-a reu-
șit pomplierilor să-i arunce o funie pe care s'a
lăsat în jos spre apă unde îl aștepta un vapo-
raș, care l'a adus apoi cu multă greutate la mal.

— **O tabără lovită de trăznet.** Din
Sofia se scrie că fulgerul s'a descărcat în
tabăra militară de lângă Pirново-Sermen.
Doi căpitani au murit pe loc, unul și-a
pierdut cunoștința și e în pericol de moarte.
Un alt ofițer s'a ales din fericire cu câteva
răni mai ușoare.

— **O nouă țară cu comori.** Nu de mult
aduseseră zările engleze știrea că în Columbia-
Britică, localitatea Bitter Cke etc., la șaptesprezece
miluri depărtare de Stewart s'a descoperit un te-
ren bogat în pietre de aur. La început n'a dat
nimeni atenție acestui zvon, dar noile știri din
Londra întăresc afirmația asupra acestel țări bo-
gate. În Columbia s'a descoperit în mai multe
locuri terenuri de aur, toate erau însă foarte să-
race. După cât se anunță din Toronto, toți locui-
torii își părăsesc locuința aducându și în grabă
avutul și pleacă în noua țară a făgăduinței. Ex-
ploatarea minelor încă nu s'a început dar întregă
țara a fost năpădită de aventurieri.

— **Întâlnire colegială după 5 ani.** Ști-
mații colegi cari au absolvat pedagogia în Arad,
în anul școlar 1904/5, și au iscălit obligamen-
tul nostru de convenire colegială la 5 ani după
absolvire, sânt convocați la l-a convenire cole-
gială, ce o vom ținea Joi, în 1/14 Iulie la orele
2 după amiazi în una din salele Institutului pe-
dagogic din Arad.

Colegii căsătoriți sânt rugați a să prezinta îm-
preună cu stimatele lor soții.

Termenul de întâlnire l-am fixat pe Joi după
Sâmpetru, ca acel colegi, cari doresc a face o
escursiune în părțile Bradului, pe Duminecă după
Sâmpetru să poată fi pe muntele Găina la «*Șir-
gul de fetă*». Almaș la 14/27 Iunie 1910. *Nicolae
Botici*, învățător.

— **Alegere de preot în Nadaș.** Ni-se scrie :
Duminecă, în 13/20 Iunie a avut loc în frunța
noastră, comună alegerea de preot. Poporul cu
mare însuflețire s'a grupat pe lângă vrednicul
teolog Valeriu Popovici, știind că dânsul va
munci cu drag pentru ridicarea sorții sale. D zeu
să trimită darul său peste părintele nostru sufle-
tesc. *Un credincios.*

— **Veste rea din Bistrița.** Ni-se scrie ur-
mătoarele: În a doua zi de Rusalii regimentul
63 din Bistrița a leșit la exerciții în sunetele
muzicii, care a intonat un ciardaș când trecea
pe lângă biserica română în care se săvârșia
slujba dumnezească. Se poate închipui impre-
sia penibilă ce a provocat această lipsă de tact
a muzicii militare — fiindcă nu presupunem să
se fi făcut negliobă cu intenția comandanților
superiori. În orice caz, dacă această notiță nu
va ajunge la cunoștința colonelului și a ofițeri-
lor regimentului, dela cavalerismul cărora aștep-
tăm o satisfacție desăvârșită — credem că pro-
topnpu din Bistrița ar avea datoria să ceară co-
mandei militare să se evite astfel de neplăceri.
De altfel nu numai considerațiile ce ofițerii ar
trebul să le aibă față de populația, în mijlocul
căreia trăiesc, ci și considerațiile acele ce li-se
impun față de descendenții eroilor dela Custozza
și de pe alte câmpuri de bătălie indică o repa-
rație cusidă și evitarea în viitor a stidărilor de
acest fel.

Speram că aceasta nu va întârzia...

— **Conjurația contra țării.** O telegramă
din Petersburg aducea zilele trecute știrea că po-
liția e pe urma unei conjurații îndreptate contra
țării. Asupra acestei conjurații primim următo-
arele amănunte. Atenției era planuit să se
execute cu ocazia desvălirei statuel țarului Petru
cel mare din Riga, la care se plănuișe că va lua
parte și familia țarului, venind cu trenul din
Kurtenhof. Atentatorii aveau de gând să strice
linia ferată dintre Kurtenhof și Riga, provocând
o catastrofă de tren. Poliția însă a descoperit
planul și a încunjurat întreagă linia cu un cor-
don de agenți. Mai mulți muncitori cari au fost
găsiți pe linie au fost arestați, ei vorbeau o
limbă străină și se crede că sânt anarhiști. Asu-
pra lor s'au găsit mai multe acte și pașapoarte
falsе. Fiind duși la judele de Instrucție să li-se
la Interogatorul au refuzat să dea orice lămuriri.
Afară de aceștia au fost arestați mai mulți inși
în Riga și Reval. S'au luat cele mai vaste măsuri
de siguranță.

— **Incendierea unei sonde.** Din Câmpina
(România) se scrie: Duminecă, la orele 3.30 d.
a., un violent incendiu a izbucnit la sonda No.
61 din Bucea a societății «*Șteaua Română*» dis-
trugând cu desăvârșire atât sonda cât și un re-
zervoriu cu păcură.

Incendiu amenința să ia proporții mari, întin-
zându-se și la sondele din apropiere, însă în
urma măsurilor energice, luate de d-nii Ingineri
Barbaciotu și Otetelișanu și grația ajutorului dat
de lucrătorii cari veniseră să aziste la incendiu
s'a reușit a se stinge focul după o muncă de
3 ore.

Sonda fiind în erupție, pagubele întrec suma
de 20.000 lei.

Focul a provenit dela motor.
Accidente de persoane n'au fost.

RETA Y és BENEDEK
— stabiliment de articole bisericesti —
BUDAPEST, IV. Váci-utca 39. Prețurent, preliminar, sau desemnuri se trimit la dorință.

Se expediază pentru prețuri solide aranjamente complete pentru biserici, odăjdii, pra-
pori, stihare, potire, policandre și candelabre, cădelnițe, iconostasă și icoane sante etc.
— Lucrează iconostasă, altare, jertovnice, amvoane, icoane portative etc

— **România pentru inundații din Bănat.** La inițiativa dlui Ion I. C. Brătianu și N. Filipescu s'a pornit și în România o colecție pentru inundații din Bănat. Pe lista Nr. 1 au subscris:

I. I. C. Brătianu 1000 lei; N. Filipescu 1000 lei; Al. Marghiloman 1000 lei; Take Ionescu 500 lei; G. Morfun 500 lei; M. Deșliu 500 lei; Emil Costinescu 500 lei; I. Procopie Dimitrescu 300 lei; Dr. Cîru Iliescu 100 lei; Ioan Dalles 500 lei; dna Vasile C. Chiru 30 lei; Dr. Lupu 5 lei; Dr. C. Angheliescu 1000 lei; Dr. D. A. Popovici 100 lei; B. M. Dimitropol 100 lei; Inginer C. I. Bunescu 10 lei; I. Russu Abrudeanu 5 lei; Gh. Platanotis 100 lei; Gheorghe P. Clorăneanu 5 lei; general ad. Georgescu 50 lei.

Total 7305 lei.

— **Elevi din România la noi.** Duminecă au intrat în Ungaria, prin Punctul Predeal, 25 elevi diplomați ai Seminarului Nifon, cari vin să viteză gospodăriile și fermele model din Transilvania, supt conducerea dlui Gheorghe Maior profesor de agricultură dela Herăstrău și Seminarul Nifon.

Excursia se va face prin frumoasa vale a Olutului până la București de unde elevii se vor despărți pentru a merge în familiile lor.

— **Mulțămită publică.** Subscrisul lmi în de plăcută datorie a aduce pe aceasta cale mulțămită fostului parohian Gheorghe Ciosa, de prezent miner în Petroșeni, care aducându-și aminte de satul său natal, a aflat de bine a cumpăra și a trimite pe seama sfi ntei noastre biserici din Cadar un frumos rînd de ornate preoțești. »Sfințește Doamne pe ceice iubesc frumseța casei Tale! Cadar, la 12 Iunie 1910 v. T. Perian, paroh.

Cronica socială și artistică.

Concertul din Arad.

Cel dintâi turneu artistic al celei dintâi trupe de bursieri ai Societății noastre pentru teatru e așteptată pretutindeni în lumea românească cu un cald interes.

Turneul, dupăcum am anunțat de repetite ori, va începe în Arad, Duminecă în 3 Iulie. Societatea românească din localitate și din întreg comitatul face întinse pregătiri pentru o reușită cât mai frumoasă a concertului de Duminecă.

Sperăm că publicul românesc va înțelege marea însemnătate ce comportă acest turneu pentru viitorul teatrului nostru românesc și că-și va vădi interesul prin o afluență cât mai numeroasă. Concertul de Duminecă să ne fie un fericit prilej de reculegere și scopul unei mai întinse munci culturale în viitor. Toți românii de bine, toți sprijinatorii, nobili ai străduințelor culturale românești să-și dea întâlnire pe Duminecă în Arad, la concertul artistic ce ni-l vestesc bursierii fondului de teatru românesc.

Comitetul organizator al concertului de Duminecă a luat azi hotărîrea ca concertul să fie urmat de joc, oferind astfel publicului o nouă atracție.

Publicăm la vale înc'odată programul concertului, care cuprinde o adevărată comoară de cântece originale românești.

Partea I: Conferință — dl A. P. Bănuț. 2. D. Ionel Crișan: a) »Solomoane căpitane«, doină de H. Kirchner; b) »Bădișor depărțitor«, doină de T. Brediceanu; c) »Știi tu mândro ce ți-am spus«, de Gh. Dima. 3. Un punct de pian, executat de d-șoara *Onora Luca*, care va ține acompaniamentul tuturor cântărilor. 4. D. Ștefan Mărcuș: a) »După ochi ca murele« și b) »Năcăjit ca mine nu-i«, doine de T. Brediceanu; c) »Ciobanul«, de Gh. Dima.

Partea II: 1. D. Ionel Crișan: a) »Groza«, baladă de V. Alecsandri și b) »Somnoroase păsărele«, de M. Eminescu, muzică de Gh. Dima; c) »Hop, țurcă, furcă«, de Gh. Dima. 2. D. A. P. Bănuț: Declamațiuni. 3. D. Ștefan Mărcuș: a) »De ce nu-mi vii« și b) »Peste vârfuri«, de M. Eminescu, muzică de Gh. Dima; c) »Romanță« din *Aida*, actul I, muzică de G. Verdi.

În afară de aceasta cântăreții vor mai avea în rezervă următoarele compoziții: »Foaie verde foi de mac«, »Cine n'are dor pe vale«, »Trageți voi boi«, »Cântă puil cucului«, »Spune-mi mândro adevărat«, de T. Brediceanu; »Foaie verde de bujor«, de H. Kirchner; »Spune-mi codrule vecine«, doină de S. Scarlatescu; »Departa clopotul răsună«, »Ciobanul«, de I. Mureșanu; »Supt fereastra mândrii mele«, »Mândru-lițo de demult«, Ștefan Vodă și codrul«, »Biată inimă înșelată«, »Dorința«, »Curcile«, de Gh. Dima; »Vis îngănător«, de G. Sorban etc.

Textul tuturor cântărilor se vinde seara la casă.

Concertul se va ține în sala hotelului »Crucea albă« și se începe la orele 8 seara.

Publicul este rugat a se prezenta preciz la ora fixată, — momentan după începere închizându-se toate ușile localului pentru a nu se mai deranja auditorul.

Taxele de intrare s'au fixat în modul următor: Locul I. 5 cor., locul II. 3 coroane, locul III. 2 coroane. Pentru tinerime I cor. 50 bani. Invitări speciale nu se trimit.

Bilete de intrare se găsesc la librăria »Tribuna« și seara la casă.

Din Arad artiștii noștri vor merge la *Oravița*, iar de-acolo la *Lugoj* și nu la *Caransebeș* dupăcum se anunțase.

Jalea ce apasă spiritele în Caraș, pe urma potopului, fac importună o manifestație artistică în aceste zile. Din Lugoj artiștii noștri își vor continua turneul conform termenelor publicate deja.

Dna și dl Bârsan în Oravița. Sâmbătă 2 Iulie n. și Duminecă 3 Iulie n., vor avea lor în Oravița două reprezentații teatrale date cu concursul iubitor noștri artiști dramatici dna și dl Bârsan.

Se va juca:

Sâmbătă în 2 Iulie:

1. »Revolta«, dramă în 1 act.

2. Declamații.
3. »Cartea III, cap I

Duminecă în

1. »D-na Do tor«, cor.
2. Declamații.
3. »Liniștea casii«, cor.

Teatru în Alba-Iulia. Teatru Alba-Iulia invită la producție de danș, ce va avea loc la »Redutele« din Alba-Iulia. Se »Pentru ochii lumii«. Începe

Convenire socială niunea sodalilor români convenirea socială împere declamații și joc, ce se va *nenorociților din Caraș-Iulia n. în sala dela »U« la orele 8 seara.*

ECONOMIA

Podgoriile din nordul vastate.

După pagubele enorme raș, primim știrea unei care a făcut-o vremea acestuia în nordul Ungarie tună cu grindină s'a abăturiile din nordul țării, în trimitatului Zemplén. Ținutul de Tokay a fost atins de Toată recolta e distrusă, vin, cât și de poame și de belez se urcă la multe milioane.

Furtuna s'a abătut cu grindina a bătut ținutul jumătate de oră nimicind getației. Trenurile cari se intrat cu geamurile sparte stațiuni.

În orașul Sátoralyajuhely despre răsărit ale caselor au fost sparte de piatra găină. Au fost de asemenea rele și galantarele prăvăliile acoperite de un strat gros de cercuri au fost atinse: cercurile Sátoralja și Bodrogeköz.

În adunarea congregației era convocată pe a doua zi, tul comitetului a propus guvernului rugămintea de a și de a ierta dările ținutului.

O catastrofă asemănătoare goria vestită din ținutul oraș-Viile au fost și aici distruse alte insecte, încât nu se poate recolta nici aici.

Furtuna din comitatul Zem o înrîurire mare asupra Recolts acestui an va scade acestei catastrofe și va scade norocirea acelu ținut înseamgul celorlalte podgorii, așa și *Aradului*.

Afiăm că și ținutul Caras fost atins de o nouă lovitură

Josef Müller & Comp., Mediaș-Medgyes. Birou tehnic și întreprindere de zidiri beton și beton de fier; depozit de lucrări

Primește și pregătește tot felul de construcțiuni de beton de fier: așezarea de padimente fără închișturi, depozit pentru acoperit din ciment, barere pentru trepte, plăci de ciment, și pietrii-beton pentru

de acum două săptămâni, o nouă
s'a abătut asupra orașului și a im-
Grindina a făcut noi pagube în
tături și în pometri distrugând și cea
pămas cruțat de lovitura de mai în-
Potopul s'a vărsat pe străzi și a
noi pagube.

Prețul grânelor din Aradul-Nou

20 Iunie 1910.

S'a vândut azi:

grâu 800 mm.	10.80—	11.80
ori	6.10—	—
ovăz	6.50—	—
secară	7.60—	—
grâușol 400 mm.	6.30—	6.40

se sunt socotite în coroane și după 80 kg

Prețuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 20 Iunie 1910.

Prețurilor după 100 kg. a fost următorul

Orți nou	
Tina	23 K. 90
comitatul Albel	22 „ 90
Posta	22 „ 90
plăneț	24 „ 40
Bacia	23 „ 40
cară de calitate I.	14 „ 20
cară de nutreț, calitate I.	12 „ 75
cară de calitate I.	14 „ 10
cară	11 „ —

BIBLIOGRAFII.

Librăria Tribunei să afle de vânzare:
Convorbiri Literare à 1.75 + 10 fil. porto Nr.
2 Convorbiri Literare à 1.75 + 10 fil.
Nr. 2 Vol. 2. Convorbiri Literare à 1.75 +
porto Nr. 3 Vol. 2.

Voniga. Mizerie, boală, crimă și dege-
sau Alcoolismul și urmările lui. Din punct
ere economic, igienic, moral și național.
prijină pentru combaterea alcoolismului 1 60

Librăria Tribunei se afle de vânzare, +
fil. porto:

Dr. Scrierile părinților aposto-	1.50
Dr. Evangheliile după Matei, și Luca	5.60
Dr. Evangheliile după Ioan Explicarea psalmilor din	3.—
Dr. Introducer în cărțile sante V. și N. ed. II	5.—
Dr. Manual de Teologie dog- ortodoxă	10.—
Dr. Epistola S. Apostol Pa- Romani, Corinteni, Galateni și	10.—
Theol. Gheorghe Popovici, Cuvân- cești	3.—
Theol. Gheorghe Popovici, Uniu- nărilor din Transilvania cu bise- mano-catolică supt împăratul Leo-	2.50

Posta Administrației.

Am primit 6 cor. abonament până la
1910.
Gheorghe Cotoșman, Sân-Miclăușul mare. Am
2 cor. abonament până la 1 Iulie 1910.
sem și pe mai departe.
Păvan, Soclani. Am primit 2 cor. ca abo-
nament până la 1 Aprilie 1910.
Bogol, Covăsinț. Am primit 7 cor. abo-
nament pe Quart. III și 5 cor. abonament până
la anul pentru Sida Ardelean și Traian
ambii din Covăsinț.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.
Instituție tipografică, Nichia și cons.

Mulțămită publică.

Cu ocaziunea concertului și producțiunii teat-
rale aranjate de reuniunea »Andreana» a mese-
riașilor și comersanților din Sebeș și jur la 7/20
Iunie a. c. în Sas-Sebeș, au binevoit a supra-
solvi următorii stimați domni: Karl Balreich 5 C.
Walter Metz 3 C., Sergiu Median, Dr. Traian
Petrașcu, David Popoviciu, Petru M. Opincar
câte 2 C., Dr. Ioan Elekes 1 C., Petru Tincu
1 C. 40, Iulian T. Uvegeș 1 C. 80, Avram Da-
vid 1 C. 60, Danil Opincar, N. Kleș din Sebeș,
Niculae Cristea din Valea-Mică, Iosif Magda
Feneș, Ioan Todorean Galați și Ioan Cristea,
Zlagna câte 1 C., Iosif Goia 80 fil., Ioan Stanca
80 f., Petru Moga 80 f., Andreian Dărămuș 80 f.,
Walter Reihardt 40 fil., Valer Cutean 20 fileri și
N. N. din Orăștie 2 C.

Aducem și pe aceasta cale mulțămită P. T.
Domni suprasolvenți.

Sebeșul-Săsesc, la 27 Iunie 1910.

Victor Săbăduș,
președinte.

Iosif Goia,
notar.

Caut 2 învățăcei

în prăvălia mea de modă, spețerie,
sticlărie, hârtie, piele și ferărie. Dori-
torii să se adreseze lui **Petru Bărsan**,
comerciant în Bozovics.

Invenție nouă!

Invenție nouă!

Moară de oțel pentru întrebunțare
în economie și acasă, macină excelent orzul,
cucuruzul și grâul, se învârte cu mâna, puterea
de muncă a unui băiat de 6 ani, 1 kilogram pe
minut - pe lângă garanță și numai într-o mărime.

Prețul 14 coroane.

Fac aparate pentru desfa-
cerea sămânței de lucernă și trifoiu
de mână cu puterea ori cu mâna, de aplica
în mașina de îmblățit ori de sine stătătoare
Prețurile să se întrebe.

Kádár Gyula

fabrică de aparate de desfăcut să-
mânța trifoiului și atelier de repa-
raturi de mașini

ORADEA-MARE
Nagyvárad) Villanytelep mellett.

ANUNȚ.

Se caută

doi învățăcei

pentru prăvălia mea mixtă, — români cari
posed afara de limba lor maternă, cea ma-
ghiară, dacă se poate și germană și să aibă
cel puțin 2 clase gimnaziale sau reale.

Traian Balcu,
neguțătoriu în Zalatna.
(Com. Alsó Fehér).

Credit pe ipotecă, pe cambiu
și pentru officianți
mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

Imprumuturi ieftine

fără orice cheltuieli se mijlocesc pe
moșii cu amortizație pe lângă 4^{1/2}%
dela 10—65 ani, și poveri mai scumpe
vor fi scoase după etalonul de mai sus.

Orice mașini agricole, fabricații de prima
clasă și cea mai nouă construcție, ca mașini-
de treierat cu vapor, benzină și ulei brut
(noui ori folosite) apoi mașini de sămănat,
vânturat, mori cu vapor, benzină, olei brut
sau jilipuri, pe lângă plătire avantajoasă
în rate și fără urcare de preț.

Vânzare și cumpărare de moșii, mori,
fabrici, case etc. etc.

Agentura generală pentru comitatul Arad,
Cianad, Bacibodrog, Timiș, Torontal și Caraș
a aparatului »IDEAL» pentru acetilenă,
Kellner & Schnanzer din Budapesta, cu
lumina frumoasă și suportabilă și cu ma-
nuare garantat cea mai simplă și mai sigură.

La chemări în provincie se trimit funcționari
specialiști.

Agenti cinstiți pentru țară se caută pe
lângă onorar.

Agentura gene-
rală comercială **Palmert Mátyás**,
Timișoara (centru) Prinz-Eugen-gasse Nr. 3.
(lângă cuștarul Koch).

ANUNȚ.

Am lipsă pentru prăvălia mea mixtă
de învățăcei

≡ 2 băieți ≡

cu purtare bună.

Aurel Morariu, comersant,
Măderat (Magyarád).

Cele mai bune

Vinuri de deal,

le găsești la Iulius Dános, producător de
vinuri în Șiria pe lângă urm. prețuri:

Vin de sticlă prima calitate, azuriu Cor. 38.—
Vin de masă „ „ „ 40.—
Vin de Rizling prima calitate „ 44.—

Cele mai bune vinuri vechi, culoare azurie
Cor. 48.—, 50.—, 56.—, 60.—. Vinuri:
Schiller Cor. 44.—. Vin roșu (Bikavér) 50,
80 și 90.— de hecto.

Vinurile se expediază în butoaie de Im-
prumut, începând dela 100 litre de orice
calitate.

Serviciu culant, vinuri admirabile
de prima calitate.

Adresa pentru scrisori și telegrame:

Iulius Dános,

mare producător de vinuri
Világos (Șiria, Arad m.)

Se caută

un învățăcel

din familie bună pentru prăvălia de fier,
farbă, spețerie, manufactură și colo-
niale. Doritorii să se adreseze comercian-
tului **Dimitrie Popovici, Világos.**

Frații Burza

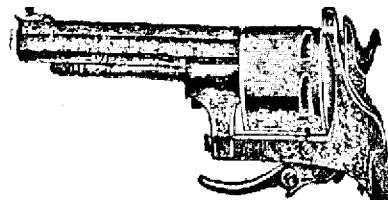
Firmă românească!

Nr. telefonului

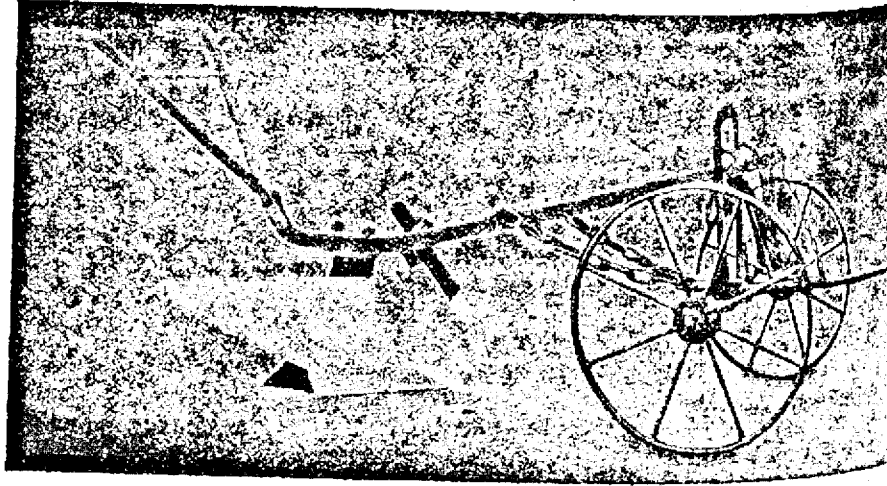
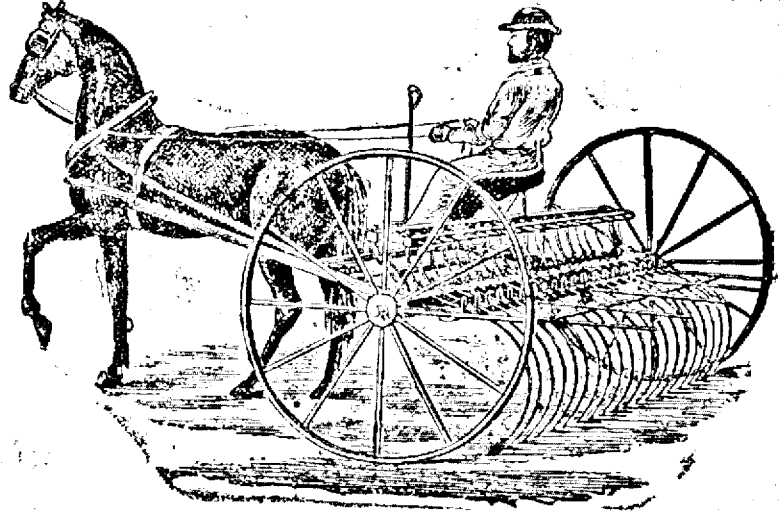
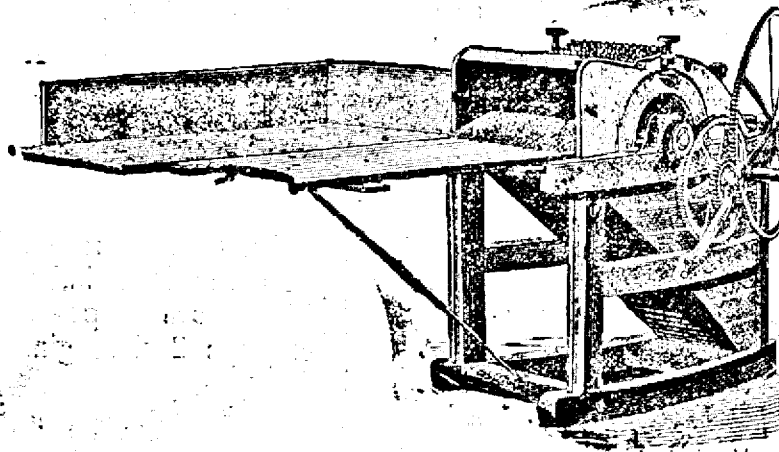
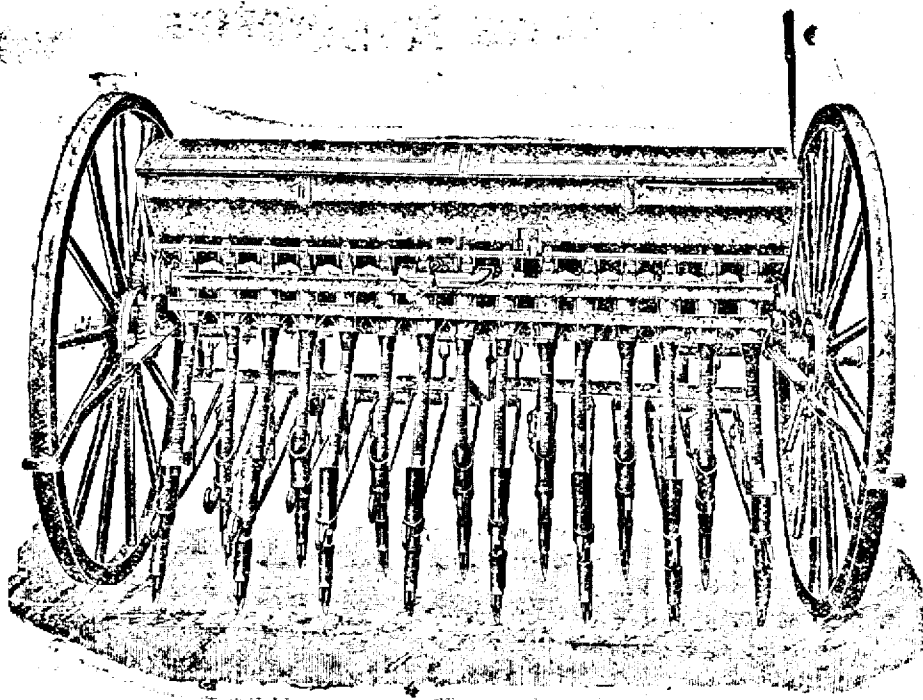
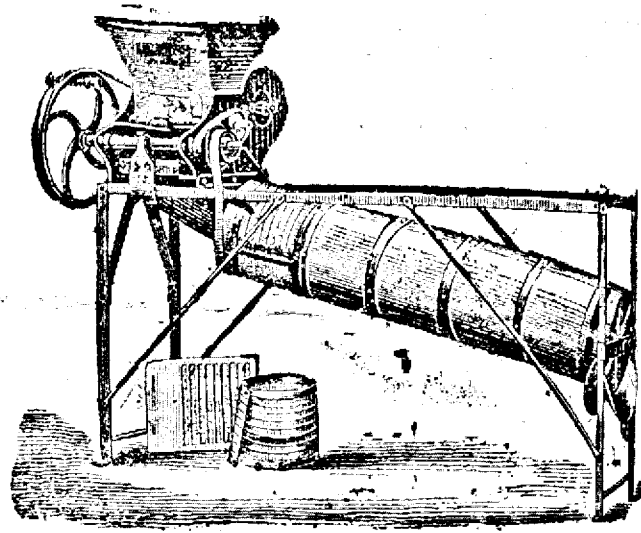
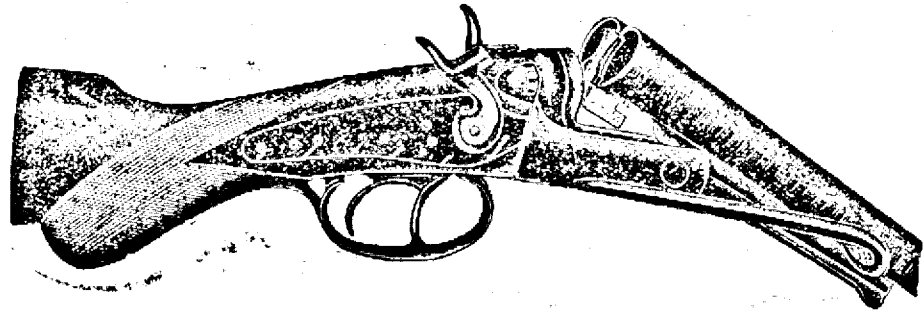
Arad, Boros Béni-tér Nr.

Recomandă magazinul lor bogat asortat de **ferării, arme și tot-felul de mașini agricole :-:**

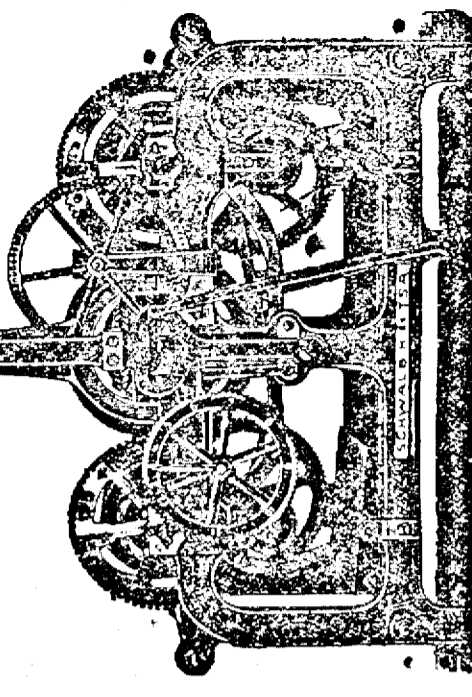
cu prețurile cele mai moderate și pe lângă plătire în rate. — Catalog trimitem gratis. Agentura generală a fabricii de mașini Nicolson din Budapesta pentru garnituri de trierat și orice mașini agricole.

Cu garnituri pentru trierat și cu prospecte pentru mori servim bucuros, eventual pentru orice altă muncă, și facerea contractului mergem la fața locului pe spesele noastre.

== Mare asortiment de osii Steier și originale Winter. ==

FABRICA DE CEASORNICE DE TURN
BUDAPEST, VII. Dembiszky-u. 32.
 Cea mai mare fabrică de ceasornice de turn din Ungaria
 Telefon No. 63-47.

Expoziție permanentă de ceasornice de turn. Privilegiu excepțional. Nenumărate adrese de recunoștință și distincțiuni. Preliminar gratuit.

Statute pe acțiuni pentru aparate
 și mașini industriale. Müszaki és gépipari
 részvénytársaság. -
 Budapesta, VII., Vörösmarty-u. 19/b.

Recomandă:

Motor de olei brut **MOTOARE CU BENZINĂ**
 sigură și mai ieftină cu acumulator și regulator
 precizat.

Locomobile cu olei și benzină.

Mașini agronomice.

Mașini industriale **INSTALAȚII DE GAZ**
 pentru meseriași cheltuială la cias 1 1/2 - 2 1/2
 și agronomi. bani.

Instalații de mori.

Se poate instala ori unde
 focul e exclus.

Comandele din provincie
 se execută prompt și cu
 cea mai mare punctualitate.

Comandele sunt a se adresa la firma de mai sus.

Mașina de spălat
"ELTWUNDER"
 Mașina fiecărei femeie econoamă bună; albiturile, pe
 a mai mare cruțare și lucru ușor copilăresc, devin albe
 75% economisire de timp, bani, încălzit și săpun.

Fără chlor! Fără sodă!
Fără ajutor! Fără putere!
Fără trecare! Fără învârtire!
Fără terpenină! Fără salmiac!

Prețul 40.- Cor.

Cereți îndată prospect gratuit dela:
WILHELM OBERTH,
 Medias—Medgyes Nr. 8. (Transilvania).
 La trimiterea înainte a cor. 40.-
 mașina se expediază franco.

Primul atelier ardelen aranjat cu putere electrică pentru scobirea
 pietrelor și fabrică de pietrii monumentale

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA sculptor și mă-
 iestru pletrar.
 Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsma-u. 21.**

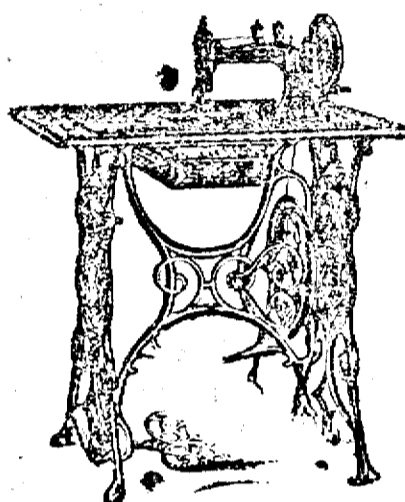

Magazin de pietrii monumentale, fabricate
 proprii din: marmoră, labrador, granit,
 sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József út 25.
 Cămarile Centrale:
Nagyszeben, Fleischer-gasse 17.
 Filiale: Déva, Nagyvárad.

Pentru fiecare mașină 5 ani garanție.

Dürr Gusztáv
 mecanic, prăvălie de mașini de
 cusut și biciclete în SIBIU
Nagyszeben, Gr. Ring 19.

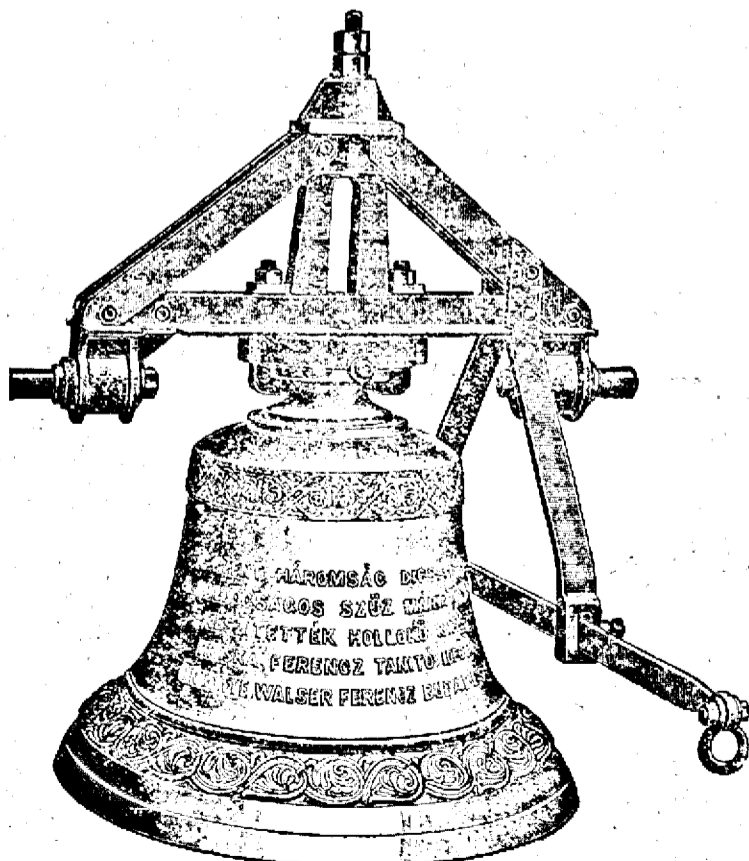
Recomandă magazinul său bogat a-
 sortat cu cele mai bune mașini
 de cusut fabricate în țară și
 străinătate cu prețuri moderate. —
 Singura vânzare de mașini de cus-
 ut PFAFF și SEIDEL & Neu-
 mann; luntrița rotundă, luntrița
 lungă, luntrița centrală în mașini
 rotunde pentru familie și ateliere.
Biciclete: Dürkopp și Stirlia,
 Depozit de părți aparținătoare
 pentru mașini de cusut și biciclete.
 Tot-felul de reparări de mașini de
 cusut și biciclete se execută grabnic.

Cea mai modernă turnătorie de clopote din țara noastră.

Walszer Ferencz

Proprietarii firmei: Walszer Ferencz, Walszer János, Győző Gyula.
 Fabrică de obiecte ptu stins focul și pompe, turătorie de clopote și metale.
BUDAPEST, VI, Csángó-u. 6/B.
 (Villamos megálló, Váci-ut, aproape de vama veche).

Se angajază
 să toarne
 clopote cu
 garanție 20
 de ani, la
 turnarea din
 nou a clo-
 potelor cre-
 pate, la trans-
 formarea
 clopotelor
 vechi, cu co-
 rine noi de
 învârtit din
 fier, precum
 și pentru ar-
 monia sune-
 telor de clo-
 pote, prin
 înlocuirea
 clopotelor
 cari lipsesc,
 la facerea
 caunelor de
 clopot (sta-
 lagi) din ru-
 de de fer și
 montarea
 austora la
 fața locului.

Condițiuni de plată favorabile. Proiect de budget la dorința gratuit.

Telefon 66-82

FISCHER TESTVÉREK

- Instruitori de sticlă și fabricanți de oglinzi; ■
- pictură specială pentru geamuri de biserică. ■

BUDAPESTA, VIII., Mária-utca No. 11.

Pregătim ireproșabil oglinzi, plăci, dulapuri și apărătoare pentru uși. Primim execuția conștiințioasă a oricărui lucrări din acest ram, apoi colorarea în sticlă ori mozaic a geamurilor de biserică, dormitoare, sufragerii, saloane, portale și porticuri.

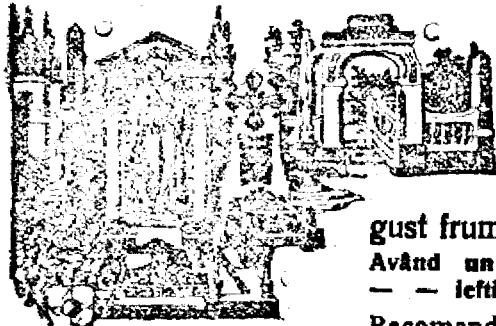
■ Mare depozit de sticlă în plăci. ■

Comandele atât din loc cât și din provincie se fac cu multă conștiințiozitate.

Telefon 66-82.

TUNNER CORNEL industrie de mar-

moră și granit. Timișoara-Fabric, Andrassy-út Nr. 22. Timișoara-Josefin, Hunyadi-u. Nr. 4.

Își recomandă magazinul asortat bogat monumente, table de marmoră, statui, fabricație proprie în executare de gust frumoasă și cu pfeșuri moder.

Având un magazin bogat, liferez mai — — ieftin ca orice concurență. — —

Recomandându-mă on. public cu stimă

TUNNER CORNEL, măiestru de sculptură în piatră.

Să ne credeți

că este în interesul D-tre, dacă comandați — — coasa „Koronagyémánt”

Cu coasa „Koronagyémánt”

bătută odată se poate cosi ziua întreagă și deoarece e făcută din oțel-diamant, coase rele sau moi nu se găsească între ele. Pentru trăinișia fiacărui bucăți garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm. La comanda de 10 buc.

Prețul: 1 buc. 1-80 1-90 2-20 2-40 2-40 2-60 cor. una se dă rabat. —

Comandele se pot face prin trimiț. banilor înainte sau pe lângă rambursă la magazin de coase

Lengyel Testvérek „Koronagyémánt”

Kaposvár, Fő-utca 22 T.

Corneliu Demeter

:: apotecar ::

Orăștie (Szászváros) lângă bis. cv. 12

PERONOSPIN

Mijloc aplicat cu cel mai mare folos contra peronosporii, la stropirea viilor. De ani este în folosință cu cel mai bun succes.

Prin întrebuințarea »PERONOSPIN«-ului, viaa se hotărăște mai frumoză, boabele de struguri mai gustoase și astfel roada de vin mai bogată. Experiența dovedit, că prin folosirea petrii vinete, nu se ajung la rezultate, — probabil pentru aceea, că piatra vinete verzește peste măsură frunzele, și prin asta abstrage puterea și sucul viței, ceea ce înseamnă pierdere de praf.

Pravul meu de stropit, face vița mai plină de viață și mai asigurată contra boalei de peronospora.

Folosirea »PERONOSPIN«-ului e și mai ieftin și mai simplu în manipulare decât piatra vinată. În întrebuințarea »PERONOSPIN«-ului: La stropirea întâi se pune un pachet într-o hectolitru de apă. La a doua stropire un pachet și jumătate, iar la a treia, două pachete la o hectolitru de apă, mai trebuie pus și un kilogram de var nestâns.

Praful va fi pus în un butoiu menit anume numai pentru mestecare (disolvare) și plin cu apă. În câteva minute praful să disolvă. Apoi butoiul să clătină bine. Așadar »PERONOSPIN«-ul nu trebuie mărunțit ori pus în apă caldă, ca piatra vinată. La praful pregătit cu mine nu e iertat să se pună sodă.

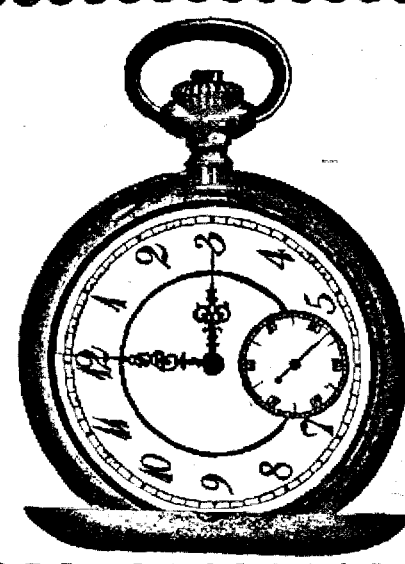
Fac atent pe fiecare, ca la cumpărarea de astfel de praf să fie precaut, căci în comerț se vând adese prafuri de mică treabă, și pregătite de oameni, cari nici idee n'au despre compoziția alor astfel de prafuri, și așa proprietarul viței în loc să profitească, își face numai pagubă în via.

„PERONOSPIN”-ul

e aprobat ca cel mai bun, și prin folosință s'a dovedit a fi mai cu efect ca piatra vinată sau alte asemenea mijloace, și e totodată cel mai ieftin. E preparat în propriu. Prețul unui pachet 50 fliteri. Fiecare pachet e provăzut cu numele meu. La comanda de 15 pacheturi se trimite franco adică fără speș postale plătină numai 7 cor. 50 fl.

Stropirea cu »PERONOSPIN« e mai bine dacă se face în zi senină; pe timp noros ori ploios nu, nici contra vântului.

Dar »PERONOSPIN«-ul, afară de vii, să pot folosi cu efect admirabil contra boalei de grupșă, cum și la stărpirea omidelor și insectelor stricătoare la pomi; contra păduchilor de trandafiri (la trandafiri fără var), și la desinfectarea cotețelor de gălție.

Cele mai bune oroloage juvaericeale

— cele mai solide și cele mai după modă — atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă cheazășie de 10 ani și prețuri ieftine, liferează cea mai bună prăvălie în aceasta privință în întreagă Ungaria

BRAUSWETTER JÁNOS

orologier în SZEGED. CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRATUIT. Notez că numai aceia vor primi catalogul gratuit cari îl cer cu provocare la ziarul Tribuna. (ad. scriu că a celui anunț în Trib.) Corespondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.

INTREPRINDERE ROMÂNESCĂ

MIHAI FLONTA

antreprenor de zidiri

Oradea-mare-Nagyvárad

Stabilimentul și cancelaria Perceș

Primește: plănirea și zidirea de biserică, școale, case notariale și a etc.

— felul de zidiri private.

Magazin stabil de fabricat de ciment, comanda se primește.

Magazin stabil de pietriș artificial pentru morminte. Prospecte gratis.